

Allmänt villkor

Gallagher Fastighetsägarnas
egna försäkringar.

Fastighet och förvaltning
2024:01 (gäller från 2024-01-01)

Gallagher

Fastighetsägarnas
egna försäkringar

Fastighetsägarnas egna försäkringar

Välkommen som kund hos Gallagher Fastighetsägarnas egna försäkringar.

Vi är naturligtvis mycket glada för att Du valt att försäkra i Fastighetsägarnas egna försäkringar.

Det är ett stort förtroende Du gett oss och vi kommer att göra vårt bästa för att leva upp till
Dina högt ställda förväntningar.

Försäkringar är en mycket motsägelsefull produkt, där såväl kund som leverantör helst ser att
man slipper leverera tjänsten. Ingen av oss önskar ju att Du ska drabbas av en skada!

Om oturen trots allt skulle vara framme, ser vi på Fastighetsägarnas egna försäkringar det som
en möjlighet att få leverera den kvalitetsprodukt som Du, oftast under många år, har betalt för.

Skadereglering är en högt prioriterad funktion i vår organisation och vi arbetar alltid med
målsättningen att snabbt och smidigt ge Dig allt det stöd som Du har rätt till i en svår situation.

Försäkringsbrevet och detta villkorshäfte ger Dig all information kring vad Fastighetsägarnas
egna försäkring garanterar Dig vid en eventuell skada. Vi har skrivit en lättförståelig villkorstext,
presenterad på ett tydligt och lättläst sätt, för att skapa bästa förutsättningar till att

Din nya försäkring motsvarar Dina förväntningar.

Gallagher Fastighetsägarnas egna försäkringar
- ett samarbete mellan Gallagher och Fastighetsägarna.

Innehållsförteckning

1.	Allmän information.....	9
1.1.	Försäkringsgivare	9
1.2.	Allmän information	9
1.3.	Självrisker	9
2.	Allmänna avtalsbestämmelser	10
2.1.	Försäkringstiden och förnyelse	10
2.2.	Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden	10
2.3.	Betalning och uppgifter för förnyat avtal	10
2.3.1.	Ny försäkring	10
2.3.2.	För beräkning av premie för nytt försäkringsår	10
2.3.3.	Förnyad försäkring	11
2.3.4.	Om tilläggspremie under försäkringstiden.....	11
2.3.5.	För försäkring med flera betalningstillfällen.....	11
2.4.	Återbetalning när försäkringen upphör i förtid	11
2.5.	Upplyningsplikt och riskökning	11
2.5.1.	Har felaktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats gäller följande:	11
2.5.2.	Ändras förhållandena i verksamheten gäller följande:.....	12
2.5.3.	Rätt till besiktning	12
2.6.	Föreskrifter och räddningsplikt.....	12
2.7.	Gemensamma undantag och force majeure.....	12
2.7.1.	Försäkringen gäller inte	12
2.8.	Bedrägliga uppgifter vid skada	13
2.9.	Återkrav och Dubbelförsäkring	13
2.10.	Gemensamt skadeanmälningsregister	13
2.11.	Behandling av personuppgifter	13
2.12.	Olycksfallsförsäkring.....	14
2.13.	Preskription.....	14
2.14.	Försäkringsförmedlares medverkan	14
2.15.	Lagstiftning	14
2.16.	Om vi inte skulle komma överens	14
3.	Egendomsförsäkring	15
3.1.	För vem, när och var försäkringen gäller	15
3.1.1.	Egendomsförsäkringen gäller för	15
3.2.	Försäkrat intresse, försäkrad egendom och undantagen egendom.....	15
3.2.1.	Egendomsförsäkringen gäller för	15
3.2.2.	Försäkrad egendom	15
3.2.3.	Undantagen egendom.....	16
3.3.	Objekttyper	16
3.3.1.	Byggnad avser	16
3.3.2.	Fastighetsinventarier avser.....	17
3.3.3.	Kontorsinventarier avser.....	17
3.3.4.	Ritningar, arkivalier och datamedia avser verksamhetens	17
3.3.5.	Trädgård och tomt avser	17
3.3.6.	Arbetstagares egendom	17
3.4.	Försäkringsformer och försäkringsbelopp.....	17
3.4.1.	Fullvärdesförsäkring	17
3.4.2.	Helvärdesförsäkring	17
3.4.3.	Förstarisikförsäkring.....	17
3.4.4.	Försäkringen	17
3.4.5.	För fullvärdeförsäkrad byggnad	18
3.4.6.	För helvärdeförsäkrad byggnad	18
3.4.7.	För förstarisikförsäkrad byggnad	18
3.5.	Vad egendomsförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker.....	18
3.6.	Brandförsäkring	19
3.6.1.	Brandförsäkringen gäller för skada genom	19
3.6.2.	Med skada genom storm och hagel avses.....	19
3.6.3.	Med skada genom snötryck avses.....	19
3.6.4.	Med naturskada avses skada	19
3.6.5.	Högsta ersättning för naturskada.....	19
3.6.6.	Med dammgenombrott avses	19
3.6.7.	Högsta ersättning för dammgenombrott.....	20
3.6.8.	Brandförsäkringen gäller inte för skada	20
3.6.9.	Brandförsäkringen gäller inte vid skada genom snötryck på	20
3.6.10.	Självrisk.....	20

3.6.11.	Särskild självrisk utöver grundsjälvrisk.....	20
3.7.	Läckageförsäkring	21
3.7.1.	Läckageförsäkringen gäller för	21
3.7.2.	Läckageförsäkringen gäller inte för.....	21
3.7.3.	Självrisk.....	21
3.7.4.	Särskild självrisk utöver grundsjälvrisk.....	21
3.8.	Inbrottsförsäkring	22
3.8.1.	Inbrottsförsäkringen gäller för skada genom	22
3.8.2.	Inbrottsförsäkringen gäller även för skada genom	22
3.8.3.	Om i försäkringsbrevet anges.....	22
3.8.4.	Inbrottsförsäkringen gäller inte för	22
3.8.5.	Skyddskrav vid stöld ur kontorslokal.....	23
3.8.6.	Låsbyte på grund av stöld av nyckel.....	23
3.8.7.	Högsta ersättningsbelopp.....	23
3.8.8.	Självrisk.....	23
3.9.	Skadegörelseförsäkring	23
3.9.1.	Skadegörelseförsäkringen gäller inte för skada	23
3.9.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	23
3.9.3.	Särskild självrisk.....	23
3.10.	Rånförsäkring	24
3.10.1.	Rånförsäkringen gäller inte.....	24
3.10.2.	Självrisk.....	24
3.11.	Glasförsäkring	24
3.11.1.	Glasförsäkringen gäller inte för.....	24
3.11.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	24
3.11.3.	Självrisk.....	24
3.12.	Transportförsäkring.....	24
3.12.1.	Transportförsäkringen gäller inte för.....	24
3.12.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	25
3.12.3.	Självrisk.....	25
3.13.	Cisternförsäkring.....	25
3.13.1.	Cisternförsäkringen gäller för.....	25
3.13.2.	Cisternförsäkringen gäller inte för skada.....	25
3.13.3.	Högsta ersättningsbelopp.....	25
3.13.4.	Självrisk.....	25
3.14.	Oljeskadeförsäkring.....	25
3.14.1.	Oljeskadeförsäkringen gäller för skada på.....	25
3.14.2.	Oljeskadeförsäkringen gäller inte för skada, som.....	25
3.14.3.	Högsta ersättningsbelopp.....	25
3.14.4.	Självrisk.....	26
3.15.	Allriskförsäkring	26
3.15.1.	Allriskförsäkringen gäller inte för.....	26
3.15.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	26
3.15.3.	Självrisk.....	26
3.15.4.	Särskild självrisk.....	26
3.16.	Allmänna föreskrifter	26
3.16.1.	Den försäkrade ska iaktta de föreskrifter som.....	26
3.17.	Särskilda föreskrifter	27
3.17.1.	Revisionsbesiktning.....	27
3.17.2.	Brandsläckning och larm	27
3.18.	Heta arbeten	27
3.18.1.	Ansvar för att föreskrifterna följs	27
3.18.2.	Brandskyddsansvarig	27
3.18.3.	Om fara för brand anses föreligga ska den brandskyddsansvarige	27
3.18.4.	Säkerhetsregel nr 1 – Riskbedömning och tillstånd	27
3.18.5.	Säkerhetsregel nr 2 – Personcertifikat.....	28
3.18.6.	Säkerhetsregel nr 3 – Brandvakt och efterbevakning.....	28
3.18.7.	Säkerhetsregel nr 4 – Brandfarlig vara och/eller explosionsfarlig miljö.....	28
3.18.8.	Säkerhetsregel nr 5 – Brandsäkra arbetsplatsen	28
3.18.9.	Säkerhetsregel nr 6 – Dolda brännbara byggnadsdelar.....	29
3.18.10.	Säkerhetsregel nr 7 – Otätheter	29
3.18.11.	Säkerhetsregel nr 8 – Torkning och uppvärmning	29
3.18.12.	Säkerhetsregel nr 9 – Svets- och skärutrustning	29
3.18.13.	Säkerhetsregel nr 10 – Smältning av asfalt	29
3.18.14.	Säkerhetsregel nr 11 – Släckutrustning.....	29
3.18.15.	Säkerhetsregel nr 12 – Brandskyddssystem	30
3.18.16.	Säkerhetsregel nr 13 – Larmning	30
3.18.17.	Tobaksrökning	30
3.18.18.	Branddörr och annan sektionering.....	30
3.18.19.	Uppvärmningsanordningar	30
3.18.20.	Motordrivet fordon.....	30
3.18.21.	Nyckel, kod och låskombination	30

3.18.22.	Datorutrustning, styr- och produktionsprogram samt dataregister.....	31
3.18.23.	Vattenskadeförsäkring	31
3.18.23.a.	Frysrisk.....	31
3.18.23.b.	Dagvattenledningar.....	31
3.18.23.c.	Provning.....	31
3.18.23.d.	Bygg- och branschregler.....	31
3.18.23.e.	Övriga föreskrifter för vattenförsäkring.....	31
3.19.	Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.....	31
3.19.1.	Allmänt.....	31
3.19.2.	Påföljd enligt allmänna regler.....	31
3.19.3.	Föreskrifter för heta arbeten.....	32
3.19.4.	Annan föreskrift.....	32
3.20.	Åtgärder vid egendomsskada.....	32
3.20.1.	Anmälan om skada.....	32
3.20.2.	Dessutom ska den försäkrade.....	32
3.20.3.	Ersättningskrav och skyldighet att lämna uppgifter.....	32
3.21.	Skadevärderings- och ersättningsregler.....	33
3.21.1.	Skadevärderingsregler.....	33
3.21.2.	Byggnaden återställs.....	33
3.21.3.	Med återställande förstås.....	33
3.21.4.	Byggnadens värde är mindre än halva nyanskaffnings värdet.....	33
3.21.5.	Ålderstabell.....	33
3.21.6.	Byggnaden återställs inte.....	35
3.21.7.	Hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift.....	35
3.21.8.	Fastighetsinventarier.....	35
3.21.9.	Kontorsinventarier som återställs.....	35
3.21.10.	Med återställande förstås.....	35
3.21.11.	Föremålets värde är mindre än halva nyanskaffnings värdet.....	35
3.21.12.	Kontorsinventarier, som inte återställs.....	35
3.21.13.	Ritningar, arkivalier och datamedia.....	35
3.21.14.	Trädgård och tomt.....	36
3.21.15.	Värdehandlingar.....	36
3.21.16.	Arbetstagares egendom.....	36
3.22.	Skadevärdering genom skiljeförfarande.....	36
3.22.1.	Ersättningsregler.....	36
3.22.2.	med avdrag för.....	36
3.22.3.	och med hänsyn till.....	36
3.23.	Underförsäkring.....	36
3.24.	Röjningskostnad.....	37
3.25.	Räddningskostnad.....	37
3.26.	Inteckningshavare.....	37
3.26.1.	Panträtt i fast egendom.....	37
3.26.2.	Företagsintekning.....	37
3.26.3.	Fullvärdeförsäkrad egendom.....	37
3.27.	Leverantörsgaranti.....	37
3.28.	Ersättningsregler i övrigt.....	38
3.29.	Betalning och ränta.....	38
3.29.1.	Tidpunkt för betalning av skadeersättning.....	38
3.29.2.	Räntebestämmelser.....	38
4.	Maskinförsäkring.....	39
4.1.	Vad maskinförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker.....	39
4.2.	Maskinförsäkring gäller för.....	39
4.3.	Maskinförsäkringen gäller inte för skada på.....	39
4.4.	Maskinförsäkringen gäller inte för skada genom.....	39
4.5.	Maskinförsäkringen gäller inte för skada som.....	39
4.6.	Självrisk.....	39
5.	Allriskförsäkring – Byggnad.....	40
5.1.	Försäkrad egendom och försäkringsbelopp.....	40
5.2.	Vad allriskförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker.....	40
5.3.	Allriskförsäkringen gäller inte för skada.....	40
5.4.	Särskild självrisk.....	40
6.	Värmekulvertförsäkring.....	41
6.1.	Försäkrad egendom.....	41
6.2.	Vad värmekulvertförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisk.....	41
6.3.	Värmekulvertförsäkringen gäller inte för skada.....	41
6.4.	Skadevärderings- och ersättningsregler.....	41

7.	Merkostnadsförsäkring – Myndighetskrav.....	42
7.1.	Vad merkostnadsförsäkringen gäller för.....	42
7.2.	Merkostnadsförsäkringen gäller inte för.....	42
7.3.	Självrisk.....	42
7.4.	Föreskrifter.....	42
7.5.	Försäkringsbelopp.....	42
8.	Merkostnadsförsäkring för byggnads särart.....	43
8.1.	Krav på dokumentation.....	43
8.2.	Vad försäkringen gäller för.....	43
8.3.	Vad försäkringen inte gäller för.....	43
8.4.	Självrisk.....	43
8.5.	Föreskrifter.....	43
8.6.	Högsta ersättningsbelopp.....	43
9.	Skadeståndsgaranti.....	44
9.1.	Vad försäkringen gäller för.....	44
9.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	44
9.3.	Särskild självrisk.....	44
10.	Självriskbefrielse för hyresgäst.....	45
10.1.	För vem och när och vad försäkringen gäller.....	45
10.2.	Vad försäkringen inte gäller för.....	45
10.3.	Högsta ersättningsbelopp.....	45
11.	Allriskförsäkring – Egen entreprenad.....	46
11.1.	För vem, när och var allriskförsäkringen gäller.....	46
11.2.	Allriskförsäkringen gäller i fråga om.....	46
11.3.	Med Arbeten avses.....	46
11.4.	Med Hjälpmedel avses.....	46
11.5.	Med Befintlig Egendom avses.....	46
11.6.	Allriskförsäkringen gäller.....	46
11.7.	Garantitid.....	46
11.8.	Entreprenad i egen regi.....	47
11.8.1.	Allriskförsäkringen gäller.....	47
11.9.	Försäkrat intresse.....	47
11.10.	Försäkrad egendom och försäkringsbelopp.....	47
11.10.1.	Allriskförsäkringen gäller.....	47
11.10.2.	Vad allriskförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisiker.....	48
11.10.3.	Allmänt gäller inte allriskförsäkringen för skada.....	48
11.10.4.	För Arbeten gäller inte allriskförsäkringen kostnad för att åtgärda.....	48
11.10.5.	För Hjälpmedel gäller inte allriskförsäkringen för skada.....	48
11.10.6.	För Befintlig Egendom gäller inte allriskförsäkringen utan särskilt tilläggsavtal för skada genom.....	48
11.10.7.	Självrisk.....	48
11.10.8.	Självrisk för beställaren.....	48
11.10.9.	Flera skador.....	48
11.11.	Allmänna och Särskilda föreskrifter.....	49
11.12.	Försäkringslokalens omslutningsyta.....	49
11.13.	Dörr, port och grind.....	49
11.13.1.	Åtgärder vid skada.....	49
11.14.	Skadevärderings- och ersättningsregler.....	49
11.14.1.	Arbeten, Hjälpmedel och Befintlig egendom.....	49
11.14.2.	I skadekostnaden ska inte räknas in.....	50
11.14.3.	Ritningar, arkivalier och datamedia.....	50
11.14.4.	Pengar och värdehandlingar.....	50
11.14.5.	Arbetstagares egendom.....	50
11.15.	Ersättningsregler.....	50
11.15.1.	Helvärdesförsäkring.....	50
11.15.2.	Förstariskförsäkring.....	50
11.15.3.	Räddnings- och röjningskostnad.....	51
11.15.4.	Forceringskostnad.....	51
11.15.5.	Skada vid transport till eller från arbetsområde.....	51
11.15.6.	Låsändringar.....	51
12.	Hyresförlustförsäkring.....	52
12.1.	För vem och när försäkringen gäller.....	52
12.2.	Försäkrat intresse och högsta ersättningsbelopp.....	52
12.2.1.	Försäkrat intresse.....	52
12.2.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	52

12.3.	Vad hyresförlustförsäkringen gäller för	52
12.4.	Vad hyresförlustförsäkringen inte gäller för	53
12.4.1.	Hyresförlustförsäkringen gäller inte	53
12.4.2.	Hyresförlustförsäkringen ersätter inte	53
12.5.	Hyresförlust under ansvarstiden	53
12.6.	Grundsälvrisk	53
12.7.	Föreskrifter	53
12.8.	Åtgärder vid hyresförlust.....	53
12.9.	Ersättningskrav	53
13.	Skadevärderings- och ersättningsregler	54
13.1.	Skadevärderingsregler.....	54
13.1.1.	Uthyrd lokal	54
13.1.2.	Del som försäkringstagaren själv använder	54
13.1.3.	Bostadsrättslägenhet.....	54
13.1.4.	Skadevärdering genom skiljeförfarande.....	54
13.2.	Ersättningsregler.....	54
13.2.1.	Ersättningsbeloppet utgörs av	54
13.2.2.	Underförsäkring.....	54
13.2.3.	Ränta under ansvarstiden	54
13.2.4.	Betalning och ränta	54
14.	Ansvarsförsäkring.....	56
14.1.	För vem, när och var försäkringen gäller	56
14.1.1.	Vem försäkringen gäller för.....	56
14.1.2.	När försäkringen gäller	56
14.1.3.	Var försäkringen gäller	56
14.2.	Vad ansvarsförsäkringen gäller för	56
14.2.1.	Person – och sakskada	56
14.2.2.	Ren förmögenhetsskada	56
14.2.2.a.	Ingrediens – och komponentsskada	56
14.2.2.b.	Skada enligt Dataskyddsförordningen (GDPR)	56
14.2.2.c.	Skada enligt Miljöbalken	56
14.2.3.	Entreprenadansvar.....	57
14.2.3.a.	Entreprenörens ansvar för miljöskada.....	57
14.2.3.b.	Samordningsansvar enligt arbetsmiljölagen	57
14.2.3.c.	Kvalitets- och kontrollansvar enligt plan- och bygglagen	57
14.2.3.d.	Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader, konsumenttjänstlagen	57
14.2.3.e.	Försäkringsbelopp	57
14.2.4.	Försäkringsbolagets åtaganden	57
14.3.	Vad ansvarsförsäkringen inte gäller för	58
14.3.1.	Levererad produkt eller felaktigt utfört arbete.....	58
14.3.2.	Omhändertagen egendom.....	58
14.3.3.	Hyrd, leasad, lånad, nyttjad egendom	58
14.3.4.	Trafik med motordrivet fordon.....	58
14.3.5.	Luftfartyg, skepp och båtar	58
14.3.6.	Byggherre	59
14.3.7.	Asbest, PCB m.m.	59
14.3.8.	Vissa personskador.....	59
14.3.9.	Bristfälliga undersökningar	59
14.3.10.	Vite, straffskadestånd och böter	59
14.3.11.	Rådgivande verksamhet.....	59
14.3.12.	Förtusebar skada	59
14.3.13.	Lag, myndighetsföreskrift, domstols dom eller beslut	59
14.3.14.	Arbetskada.....	59
14.3.15.	Ersättning från annan.....	59
14.4.	Försäkringsbelopp	60
14.4.1.	Normalt belopp.....	60
14.4.2.	Högsta ersättningsbelopp.....	60
14.5.	Föreskrifter	60
14.5.1.	Den försäkrade är skyldig att.....	60
14.6.	Åtgärder vid skada.....	60
14.6.1.	Räddningsplikt.....	60
14.6.2.	Skadeanmälan	61
14.6.3.	Skadeståndskrav.....	61
14.6.4.	Uppgiftsskyldighet och utredning.....	61
14.6.5.	Uppgörelse i godo	61
14.6.6.	Polisutredning och rättegång.....	61
14.7.	Ersättningsregler.....	61
14.7.1.	Serieskada	61
14.7.2.	Räddningskostnad.....	62

14.7.3.	Betalning och ränta	62
14.7.4.	Ersättningsbeloppet	62
14.8.	Självrisiker	62
14.8.1.	Grundsjälvrisk	62
14.8.2.	Särskild förhöjd självrisk	62
14.8.3.	Självrisk vid flera skador	62
15.	Rättsskyddsförsäkring	63
15.1.	För vem, när och var försäkringen gäller	63
15.1.1.	Vem försäkringen gäller för	63
15.1.2.	När försäkringen gäller	63
15.1.2.a.	Tvistemål	63
15.1.2.b.	Skattemål	63
15.1.2.c.	Om försäkringen blivit uppsagd av Försäkringsbolaget	63
15.1.3.	Var försäkringen gäller	64
15.2.	Vad rättsskyddsförsäkringen gäller för	64
15.2.1.	Omfattning	64
15.2.1.a.	Tvist utan rättegång	64
15.2.1.b.	Tvist med rättegång	64
15.2.1.c.	Tvist med skiljemannaförfarande	64
15.2.1.d.	Tvist i skattemål	64
15.3.	Vad rättsskyddsförsäkringen inte gäller för	65
15.3.1.	Tvistemål	65
15.3.2.	Skattemål	65
15.4.	Ersättningsregler	65
15.4.1.	Kostnader som inte ersätts	65
15.4.2.	Merkostnader som inte ersätts	66
15.5.	Försäkringsbelopp	66
15.5.1.	Högsta ersättningsbelopp	66
15.5.2.	En eller flera tvister	66
15.6.	Särskild självrisk	66
15.7.	Åtgärder vid tvist	66
15.7.1.	Anmälan om tvist	66
15.7.2.	Ombud	67
15.8.	Ersättningsregler	67
15.8.1.	Ersättningsbeloppet	67
15.8.2.	Betalning av ersättning	67
16.	Rättsskydd Miljöbrott	68
16.1.	Vem försäkringen gäller för	68
16.2.	När försäkringen gäller	68
16.3.	Var försäkringen gäller	68
16.4.	Vad försäkringen gäller för	68
16.5.	Undantag – begränsningar	68
16.6.	Självrisk	68
17.	Förmögenhetsbrottsförsäkring	69
18.	Olycksfallsförsäkring för boende och besökare	70
18.1.	Vem försäkringen gäller för	70
18.2.	Vad försäkringens gäller för	70
18.3.	Försäkringsbelopp	70
18.4.	Självrisk	70
19.	Tjänstereseförsäkring	71
20.	Krisförsäkring	72
20.1.	För vem, när och var försäkringen gäller	72
20.1.1.	Krisförsäkringen gäller i samband med	72
20.1.2.	Vad krisförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisk	72
20.1.3.	Krisförsäkringen ersätter	72
20.1.4.	Krisförsäkringen gäller inte för behandling föranledd av skada, som	72
20.1.5.	Självrisk	72
20.1.6.	Åtgärder vid skada	72
21.	Särskilt villkor - Ansvarsförsäkring för omhändertagen egendom och nyckelförlust	73
21.1.	Vad försäkringen gäller för	73
21.2.	Vad försäkringen inte gäller för	73
21.3.	Försäkringsbelopp	73
21.4.	Självrisk	73

22. Särskilt villkor - Ansvarsförsäkring för skada på hyrd lokal.....	74
22.1. Vad ansvarsförsäkringen gäller för	74
22.1.1. Hyrd egendom.....	74
22.2. Försäkringsbelopp	74
22.3. Självrisk	74
23. Definitioner	75
23.1. Arbetsskada.....	75
23.2. Byggherre	75
23.3. Brand	75
23.4. Elfenomen	75
23.5. Explosion	75
23.6. Fullvärdesförsäkring	75
23.7. Förstariskförsäkring	75
23.8. Försäkrade avtal.....	76
23.9. Helvärdesförsäkring.....	76
23.10. Installation	76
23.11. Investering	76
23.12. Karenstid	76
23.13. Läkemedel	76
23.14. Lönekostnad	76
23.15. Marknadsvärde.....	77
23.16. Motordrivna fordon.....	77
23.17. Motorfordon	77
23.18. Motorredskap.....	77
23.19. Nyanskaffningsvärde	77
23.20. Omsättning	77
23.21. Patientskada.....	77
23.22. PCB	77
23.23. Produkt	77
23.24. Ren förmögenhetsskada.....	77
23.25. Rådgivande verksamhet.....	78
23.26. Rån	78
23.27. Skattemål.....	78
23.28. Skyddskrav (skyddsklass 1)	78
23.29. Stölbegärlig egendom.....	78
23.30. Tekniskt värde	78
23.31. Terrorhandling	79
23.32. Tvist.....	79
23.33. Underförsäkring	79
23.34. Värmekulvert	79
23.35. Ytbeläggning.....	79
23.36. Återställande.....	79
23.37. Överfall	79
24. Tilläggsförsäkringar	80
24.1. Bostadsrättsföreningar.....	80
24.1.1. Styrelseansvarsförsäkring	80
24.1.2. Kollektivt bostadsrättstillägg	80
24.2. Fastighetsförvaltning på uppdrag (fastighetsrådgivning och administration)	80
24.2.1. Utökad skydd vid extern förvaltning	80
24.3. Verktygsförsäkring.....	80
25. Tilläggstjänst – Trafikskadetjänst	81

1. Allmän information

1.1. Försäkringsgivare

If Skadeförsäkring svarar för försäkringsskyddet förutom: Saneringsavtal skadedjur, försäkring träskadeinsekter och försäkring efter skada genom sent upptäckt dödsfall, vilket Anticimex svarar för.

1.2. Allmän information

Vad försäkringen gäller för framgår av försäkringsbrevet.

Fastighets- och Förvaltningsförsäkringen är en paketförsäkring anpassad för fastighetsägare.

Förvaltningsförsäkring gäller för förvaltning av egna fastigheter samt ägda av i försäkringsbrevet redovisade namngivna fastighetsägare inklusive medförsäkrade.

Såväl rättigheter som skyldigheter gäller för samtliga försäkrade.

I slutet på villkoret finns ett avsnitt med "Definitioner", d. v. s. förklaringar till en del begrepp, som används.

Första gången begreppet nämns i villkoren är det markerat med asterisk (*).

1.3. Självrisiker

Vid varje skadetillfälle dras från skadebeloppet den grundsjälvrisk, som framgår av försäkringsbrevet.

Särskild självrisk kan aldrig vara lägre än vald grundsjälvrisk.

Eventuella särskilda självrisiker anges i respektive skadehändelse eller under egen rubrik.

För följande skadehändelser gäller normalt självrisken 8 000 kronor:

- Inbrottsförsäkring
- Rånförsäkring
- Glasförsäkring
- Transportförsäkring
- Skada på kontorsdator i Allriskförsäkring

2. Allmänna avtalsbestämmelser

2.1. Försäkringstiden och förnyelse

Försäkringstiden räknas från kl 00.00 begynnelse dagen och är ett år om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Tecknas försäkring på begynnelse dagen räknas försäkringstiden först från den tidpunkt då försäkringsavtalet tecknas.

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen genom att försäkringstagaren betalar enligt den avisering, som Försäkringsbolaget gjort. Om högre pris eller ändrade villkor ska gälla för den nya försäkringen, är Försäkringsbolaget skyldigt meddela detta senast vid den nya aviseringen.

Har Försäkringsbolaget anledning att inte förnya försäkringen, ska försäkringstagaren underrättas om detta senast en månad före försäkringstidens slut. Skickas meddelandet senare förlängs försäkringen med lika många dagar som meddelandet är försenat.

2.2. Rätt att säga upp försäkringen under försäkringstiden

Försäkringsbolaget har vid dröjsmål med betalningen rätt att säga upp försäkringen om inte dröjsmålet är av ringa betydelse.

Uppsägningen ska sändas till försäkringstagaren och får verkan

- tre dagar efter uppsägningen (vid nyteckning)
- sju dagar efter uppsägningen (vid senare betalningsperiod).

Om risken för skada ökar på grund av ändrade förhållanden i verksamheten har Försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen.

Om försäkrad väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser mot Försäkringsbolaget, har Försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen.

Om försäkrad inte tillåter att Försäkringsbolaget besiktigar försäkrad egendom har Försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter uppsägningen.

Försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till väsentlig del faller bort genom att egendom avyttras eller av liknande anledning.

Om Försäkringsbolagets återförsäkringsprogram förändras på grund av en terroristattack har Försäkringsbolaget rätt att begränsa eller förändra sitt åtagande. En sådan förändring träder i kraft 14 dagar efter det att Försäkringsbolaget meddelat försäkringstagaren.

2.3. Betalning och uppgifter för förnyat avtal

2.3.1. Ny försäkring

ska betalas i förskott. Försäkringsbolagets ansvarighet inträder vid försäkringstidens början, även om försäkringen ännu inte har betalats. Detta gäller endast under förutsättning att betalning sker inom 14 dagar efter avisering.

Sker inte betalning inom 14 dagar efter avisering föreligger dröjsmål med betalningen och Försäkringsbolagets ansvarighet upphör. Sker betalning senare, men innan försäkringen sagts upp, inträder Försäkringsbolagets ansvarighet först dagen efter betalningen.

2.3.2. För beräkning av premie för nytt försäkringsår

ska försäkringstagaren utan dröjsmål lämna uppgift om

- ny-, till- eller ombyggnad eller annan jämförlig förbättring av försäkrad byggnad
- investering* i övrig försäkrad egendom.

2.3.3. Förnyad försäkring

ska betalas senast på dess begynnelse­dag. Betalning behöver dock inte ske tidigare än en månad efter det att Försäkringsbolaget aviserat premien.

Försäkringen förnyas även om premien betalas senare, dock endast under förutsättning att betalning sker inom en månad från senaste förfallodag för betalningen. Försäkringsbolagets ansvarighet inträder i detta fall först dagen efter betalningen.

2.3.4. Om tilläggspremie under försäkringstiden

i sin helhet är föranledd av att försäkringen utökats med ett nytt försäkringsmoment, gäller för tilläggspremien samma betalningsregler som för "första premie". Om tilläggspremien i övriga fall inte betalas inom 14 dagar efter det att avisering skett, är ansvarigheten begränsad till vad som svarar mot betalt belopp.

2.3.5. För försäkring med flera betalningstillfällen

under försäkringstiden ska betalning för varje period efter den första ske senast på periodens första dag. Betalning behöver dock inte ske tidigare än en månad efter det att Försäkringsbolaget aviserat premien.

Sker inte betalning i rätt tid föreligger dröjsmål med betalningen och Försäkringsbolaget ansvarighet upphör. Sker betalning senare, men innan försäkringen sagts upp, återinträder Försäkringsbolaget ansvarighet först dagen efter betalningen.

2.4. Återbetalning när försäkringen upphör i förtid

Om försäkringen efter försäkringstagarens uppsägning upphör att gälla ska Försäkringsbolaget återbetala den del av premien, som svarar mot den premiereduktion, som skulle ha gjorts om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden. Om försäkringen efter Försäkringsbolagets uppsägning upphör att gälla återbetalar Försäkringsbolaget oförbrukad del av den inbetalda premien. Har skada inträffat, anses gjord inbetalning för ett belopp motsvarande skadeersättningen vara förbrukad.

2.5. Upplyningsplikt och riskökning

Upplyningsplikt innebär att försäkringstagaren ska

- på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- ge riktiga och fullständiga svar på Försäkringsbolagets frågor. Om det är företagsförsäkring ska försäkringstagaren också
- utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- under avtalstiden på begäran ge upplysning om förhållanden som anges ovan.

2.5.1. Har felaktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats gäller följande:

Premie och försäkringsvillkor grundar sig på de uppgifter, som lämnades då försäkringen tecknades. Har försäkringstagaren lämnat uppgifter, som han insett eller borde ha insett vara felaktiga eller ofullständiga och detta medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor, begränsas Försäkringsbolagets ansvarighet till vad som svarar mot den premie och de villkor, som egentligen skulle ha gällt. Om Försäkringsbolaget med kännedom om de rätta förhållandena skulle ha vägrat försäkring, lämnas ingen ersättning om en skada inträffar.

2.5.2. Ändras förhållandena i verksamheten gäller följande:

Ändras förhållanden, som ligger till grund för försäkringen, ska försäkringstagaren meddela detta till Försäkringsbolaget. Medför ändringen högre pris eller ökad risk för skada och har försäkringstagaren utan skäligen anledning underlåtit att meddela Försäkringsbolaget ändringen, begränsas Försäkringsbolagets ansvarighet på samma sätt, som angivits när "felaktiga eller ofullständiga uppgifter lämnats".

2.5.3. Rätt till besiktning

Försäkringsbolaget har rätt att besiktiga den försäkrade egendomen.

2.6. Föreskrifter och räddningsplikt

För att undvika alla typer av skadehändelser ska allmän aktsamhet och skadeförebyggande föreskrifter iakttas. De föreskrifter som avses är dels allmänna, offentliga eller enligt lag, dels från tillverkare, leverantörer, branschorganisationer, besiktningsman eller motsvarande i syfte att förhindra eller begränsa skada.

Speciella föreskrifter redovisas i respektive skadehändelse eller anges i försäkringsbrevet.

Försäkringsbolaget har rätt att göra avdrag på ersättningen om föreskrifterna inte uppfyllts. Avdragets storlek framgår under respektive skadehändelse.

Den försäkrade ska efter förmåga avvärja eller begränsa skada som kan förväntas inträffa.

När en skada inträffat, ska den försäkrade göra vad som är möjligt för att begränsa skadan. Detta kallas "Räddningsplikt" och Försäkringsbolaget ersätter skäligen kostnader för åtgärd för att hindra eller minska skada som omfattas eller skulle ha omfattats av försäkringen, under förutsättning att Försäkringsbolaget föreskrivit åtgärden eller den med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

För företagsförsäkring som är egendomsförsäkring och ansvarsförsäkring gäller dock att den sammanlagda ersättningen för skada och räddningskostnad begränsas till försäkringsbeloppet. För egendomsförsäkring utan försäkringsbelopp är högsta ersättning för räddningskostnad 20 % av skadebeloppet, dock högst 1 000 000 kronor.

För avbrottsförsäkring vid egendomsskada gäller istället följande.

Ersättning betalas för skäligen kostnader som den försäkrade haft för att fullgöra sin räddningsplikt, dock högst med det belopp varmed förlusten av det försäkringsmässiga täckningsbidraget minskat. Medför sådan kostnad nytta även under karenstid eller efter ersättningstidens slut, betalas högst det belopp som kan anses falla på ersättningstiden med undantag av karenstiden.

Om räddningsplikten inte iakttagits och detta varit till men för Försäkringsbolaget har Försäkringsbolaget rätt att göra skäligt avdrag på skadeersättningen.

2.7. Gemensamma undantag och force majeure

2.7.1. Försäkringen gäller inte

- för skada som har samband med krig, uppror, revolution eller liknande händelser, terrorhandling, atomkärnprocess, nukleär, kemisk, biologisk, biokemisk eller elektromagnetisk påverkan
- för skada som entreprenör, leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti, avtal eller liknande åtagande
- för merkostnad vid förlust av information (data) på datamedia, om förlusten beror på att säkerhetskopior saknats
- för skada, som försäkrad orsakat med uppsåt eller genom grov vårdslöshet
- för skada som kan uppstå på grund av force majeure
- för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Försäkringsbolaget (If)

- för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sektioner, lagar eller föreskrifter från EU, Norge eller USA
- för förlust, skada eller skadeståndskrav orsakade av en pandemi eller epidemi, om WHO (World Health Organisation) eller ett liknande godkänt nationellt eller internationellt organ officiellt har fastställt att det är en pandemi eller epidemi, och som beror på:
 - faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus, inklusive men inte begränsat till sjukdomar som uppstår till följd av någon typ av virus samt okända virus och alla mutationer eller varianter av virus och/eller
 - åtgärder som vidtagits eller som man underlåtit att vidta för att kontrollera, förebygga eller pressa ned spridningen eller som på något sätt bemöter sådana faktiska, påstådda, befarade eller hotande virus
- Detta undantag tillämpas på Ansvarsförsäkring (verksamhetsansvar, produktansvar, professionsansvar, VD-/styrelseansvar m.fl.), Miljökostnadsförsäkring, Patientförsäkring, Behandlingskadeförsäkring, Förmögenhetsbrottsförsäkring, Databrottsförsäkring, Transportansvarsförsäkring (transportöransvar, speditöransvar, terminalansvar, skeppsmäklaransvar, fartygsagentansvar)
- för transport av varor inom, till, från eller genom den Ryska federationen, Belarus, Donetsk, Luhansk, Krim-området eller den Ryska federationens territorialvatten
 - för skador eller ersättningskrav rörande transport av varor inom, till, från eller genom den Ryska federationen, Belarus, Donetsk, Luhansk, Krimområdet eller den Ryska federationens territorialvatten.
 - för egendom, eller skada på egendom, av vad slag det vara må, som direkt eller indirekt har köpts eller importerats efter den 31 december 2022 från den Ryska federationen.

2.8. Bedrägliga uppgifter vid skada

Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning kan ersättningen begränsas eller bortfalla.

2.9. Återkrav och Dubbelförsäkring

I den mån Försäkringsbolaget har betalat ersättning, övertar Försäkringsbolaget den försäkrades rätt att återkräva ersättning av den, som är ansvarig för skadan.

Om den försäkrade efter det skada inträffat avstår från sin rätt till ersättning av annan enligt kontrakt, garanti eller liknande eller från återkravs rätt, begränsas Försäkringsbolagets ersättningskyldighet i motsvarande mån och utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till Försäkringsbolaget.

År intresse, som omfattas av denna försäkring, försäkrat även genom annan försäkring och finns i denna ett förbehåll vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för båda försäkringarna.

Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna enligt Försäkringsavtalslagens (FAL) regler.

2.10. Gemensamt skadeanmälningsregister

Försäkringsbolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering.

Personuppgiftsansvarig för det gemensamma skadeanmälningsregistret är Skadeanmälningsregistret AB.

2.11. Behandling av personuppgifter

Försäkringsbolaget registrerar och behandlar sådana personuppgifter, som är nödvändiga för att vi ska kunna administrera och fullgöra försäkringsavtalet och våra rättsliga skyldigheter mot vissa myndigheter. Uppgifterna används också som underlag för utvärdering av försäkringsvillkor, för marknadsanalyser, för att informera om våra produkter och för att ge god service i övrigt.

Enligt General Data Protection Regulation (GDPR) har du rätt till information om dina personuppgifter och möjlighet att rätta uppgifterna. Mer information finns på www.if.se/hantering-av-personuppgifter.

2.12. Olycksfallsförsäkring

När olycksfallsförsäkring finns gällande som del i företagsförsäringen, gäller även för olycksfallsförsäkringen, att bestämmelserna om skadeförsäkring tillämpas enligt Försäkringsavtalslagen, (FAL).

2.13. Preskription

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot Försäkringsbolaget inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om det är företagsförsäkring kan Försäkringsbolaget, för att påskynda att slutlig uppgörelse träffas, skriftligen förelägga den försäkrade att väcka talan mot Försäkringsbolaget inom ett år från den dag den försäkrade fick del av föreläggandet. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot Försäkringsbolaget enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

Har den försäkrade framställt ersättningsanspråk till Försäkringsbolaget i tid, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan Försäkringsbolaget lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

2.14. Försäkringsförmedlares medverkan

Med försäkringsförmedlare avses försäkringsförmedlare enligt Lagen om försäkringsförmedling. Är försäkring tecknad genom försäkringsförmedlare, har denne samma upplysningsplikt som försäkringstagaren om förhållanden, som ligger till grund för försäkringen. Försäkringsförmedlaren övertar också Försäkringsbolagets informationsplikt gentemot försäkringstagaren rörande sådan information, som försäkringsförmedlaren mottagit från Försäkringsbolaget. Upphör försäkringsförmedlarens roll helt eller delvis är försäkringstagaren skyldig att underrätta Försäkringsbolaget om detta.

2.15. Lagstiftning

För denna försäkring gäller i övrigt bestämmelserna i Försäkringsavtalslagen (FAL) samt svensk lag i övrigt. Tvist angående tolkning eller tillämpning av detta försäkringsavtal eller frågor med anknytning till avtalsförhållandet ska avgöras enligt svensk lag vid svensk domstol.

2.16. Om vi inte skulle komma överens

På Försäkringsbolaget vill vi ge dig en personlig service och en bra skadeservice. Råkar du ut för en skada vill vi att du ska få en korrekt behandling av ärendet och att du ska få den ersättning, som du har rätt till enligt villkoren.

Om du inte är nöjd vill vi att du ska kontakta oss för att få råd om hur du kan få ärendet omprövat. Tala med handläggaren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller det kanske har framkommit nya omständigheter, som kan påverka bedömningen.

Om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan behandlats kan Fastighetsägarnas egna försäkringars Förtroendenämnd pröva ditt ärende.

Förtroendenämnden är en nämnd som ska verka för att objektivt behandla ärenden och på ett opartiskt sätt avge utlåtanden. Nämnden ska efter begäran avge rådgivande utlåtanden i tvistiga skadeärenden. För att komma i kontakt med nämnden och få möjlighet till prövning av ett ärende görs en anmälan till Arthur J Gallagher Proinova Agency AB, Hamntorget 5, 252 21 Helsingborg, 0771-87 55 00, fefonline@ajg.com.

Är du fortfarande inte nöjd kan du vända dig till domstol. Ta i så fall kontakt med ett ombud (advokat) eller med närmaste tingsrätt för att få information. Ombudskostnaderna kan oftast ersättas genom rättsskyddsförsäkringen.

3. Egendomsförsäkring

3.1. För vem, när och var försäkringen gäller

3.1.1. Egendomsförsäkringen gäller för

försäkringstagaren och annan ägare av försäkrade egendom när denne inte kan få ersättning genom annan försäkring.

Egendomsförsäkringen gäller under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

Egendomsförsäkringen gäller inom det försäkringsställe, som angetts i försäkringsbrevet eller på annan plats där försäkringstagaren stadigvarande sköter sin fastighetsförvaltning. Den gäller också på annan plats i upp till sex månader inom Norden med den begränsning om fareökning, som kan gälla enligt Försäkringsavtalslagen. Med Norden avses Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island och Färöarna.

3.2. Försäkrat intresse, försäkrad egendom och undantagen egendom

3.2.1. Egendomsförsäkringen gäller för

egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse, som försäkringen gäller för. Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom, som innebär att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust, som uppkommer t.ex. genom att egendomen inte kan användas på beräknat sätt. Beträffande hyresförlust, se Hyresförlustförsäkring.

3.2.2. Försäkrad egendom

är sådan egendom, som är angiven i försäkringsbrevet, om försäkringstagaren äger den eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra den.

Försäkrad egendom är också – utan att det anges i försäkringsbrevet

- fristående byggnad belägen på samma fastighetsbeteckning som huvudbyggnaden och som används som
- uthus, förråd, soprum, tvättstuga, samlingslokal eller liknande utrymme avsett för fastighetens hyresgäster (dock inte kommersiellt uthyrutrymme)
- garage och carport där antalet platser inte överstiger antalet hyreslägenheter och lokaler samt att endast ett mindre antal parkeringsplatser är uthyrda till extern hyresgäst
- panncentral, som inte försörjer andra byggnader än de, som finns på samma fastighetsbeteckning och endast försörjer i försäkringsbrevet angivna och försäkrade byggnader inom fastigheten.

Egendomsförsäkringen gäller alltid för följande egendom upp till angivna belopp:

Ritningar, arkivalier och datamedia.....	400 000 kronor
Arbetstagares egendom, för varje arbetstagare eller belopp enligt kollektivavtal	8 000 kronor
Pengar och värdehandlingar förvarade i låst värdeskåp godkänt enligt svensk standard.....	80 000 kronor
förvarade på annat sätt.....	8 000 kronor
vid rån* och överfall*	80 000 kronor
Fastighetsinventarier	Fullvärde
Kontorsinventarier	Fullvärde
Trädgård och tomt.....	Fullvärde
Boendes egendom vid brand och läckageskada	400 000 kronor
Av försäkringstagaren hyrd lokal om denne är skyldig svara för skadan	40 000 kronor

Med boendes (hyresgästs) egendom menas personlig lösegendom enligt hemförsäkringens villkor när den är

- i försäkringstagarens vård och har direkt samband med den försäkrade verksamheten
- förvarad inom försäkrad byggnad där den boendes lägenhet finns.

Försäkringen gäller samma självrisk som den boendes hemförsäkring, dock högst 4 000 kronor.

3.2.3. Undantagen egendom

Följande egendom omfattas av försäkringen endast om detta särskilt anges i försäkringsbrevet:

- Motordrivna fordon* för vilka Trafikskadelagen gäller, motorredskap, registreringspliktigt släpfordon samt utrustning till dessa. Detta gäller dock inte om de används för fastighetens skötsel.
- Motorbåtar, skepp, segelbåtar, svävare, hydrokopter, kassuner, pontoner, pontonkran, mudderverk, byggnadsverk under bogsering till sjöss och luftfartyg samt utrustning till dessa.
- Produktiv skog eller skogmark
- Sådana delar av maskinfundament, byggnadsgrund eller grundmur, som ligger lägre än såväl källargolv som angränsande jord- eller vattenyta
- Ledning utanför byggnad
- Mervärdet av egendom som bostadsrättsinnehavare eller annan tillfört byggnad, såvida inte sådan egendom uttryckligen övergått i föreningens ägo.
- Egendom som bostadsrättshavare enligt bostadsrättsföreningens stadgar har underhållsansvaret för, om inte skadan orsakats av brand eller vattenledningsskada.
- Försäkringen gäller inte heller för skada som bostadsrättshavare på annan grund ansvarar för enligt lag eller stadgar.

3.3. Objekttyper

Egendom indelas i följande objekttyper:

3.3.1. Byggnad avser

byggnad och sådan egendom, som hör till byggnad enligt 2 kap 2 § Jordabalken, som lyder:

Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling
- butikslokal: hylla disk och skyltfönsteranordning
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.
- Reservdel och dubblett till föremål, som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden.

Till byggnad räknas även antennenanläggning inklusive kringutrustning, oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedd för försäkrad byggnads uppvärmning.

3.3.2. Fastighetsinventarier avser

- egendom för fastighetens skötsel exklusive motordrivet fordon för vilket Trafikskadelagen gäller. Egendomen behöver inte speciellt anges i försäkringsbrevet.
- inventarier, som försäkringstagaren anskaffat för de boendes eller lokalinnehavarnas gemensamma bruk, även om äganderätten överlåtits till dem.
- byggnadsmaterial, som försäkringstagaren anskaffat för fastighetens underhåll och som är upplagt inom fastigheten.
- Som byggnadsmaterial räknas även sådan egendom, som utgjort byggnadstillbehör till den fasta egendomen, men lossgjorts från denna.

3.3.3. Kontorsinventarier avser

kontorsinventarier för fastighetsförvaltning. Pengar och värdehandlingar avser verksamhetens

- pengar och gällande frimärken
- aktier, obligationer, kuponger, lottsedlar med vinst, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis.

3.3.4. Ritningar, arkivalier och datamedia avser verksamhetens

- originalritningar och andra originalhandlingar (t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm)
- tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande
- magnetband, disketter, CD-skivor, skivpackar och dylikt med information.

3.3.5. Trädgård och tomt avser

fastighetens mark med växtlighet, stängsel, flaggstång, brygga, ledningar i mark (el, tele, data) och markbeläggning.

3.3.6. Arbetstagares egendom

- är arbetstagares personliga lösegendom (dock inte Pengar och värdehandlingar)
- egendom, som enligt kollektivavtal vid skada ska ersättas av arbetsgivaren.

3.4. Försäkringsformer och försäkringsbelopp

De försäkringsformer som förekommer är fullvärde-, halvärde- och förstariskförsäkring. Vilken försäkringsform, som gäller för de olika typerna av försäkrad egendom framgår av försäkringsbrevet eller av nedanstående text.

3.4.1. Fullvärdesförsäkring

gäller för egendom för vilken detta angivits i försäkringsbrevet.

3.4.2. Halvärdesförsäkring

gäller för egendom för vilken försäkringsbelopp finns angivet i försäkringsbrevet utan angivande om förstariskförsäkring.

3.4.3. Förstariskförsäkring

gäller för egendom för vilken detta angivits i försäkringsbrevet tillsammans med ett försäkringsbelopp.

3.4.4. Försäkringen

gäller med de försäkringsbelopp, som finns angivna i försäkringsbrevet. För fullvärdeförsäkrad egendom anges inga försäkringsbelopp. Vid halvärdeförsäkring och förstariskförsäkring finns försäkringsbeloppen angivna antingen i försäkringsbrevet eller i detta försäkringsvillkor.

Det vid försäkringsårets början gällande försäkringsvärdet för egendomen anses vid varje tidpunkt därefter vara höjt med det belopp, som egendomens värde ökat med genom

- investeringar gjorda under försäkringsåret, dock inte anskaffning av ny fastighet eller ny byggnad
- prisändringar som skett under försäkringsåret.

3.4.5. För fullvärdeförsäkrad byggnad

ingår värdestegring för om- och tillbyggnad under försäkringsåret. Försäkringstagaren är dock skyldig att meddela förändringen senast till nästkommande årsförfallodag, annars gäller reglerna för underförsäkring*.

3.4.6. För helvärdeförsäkrad byggnad

är den sammanlagda värdestegringen genom investering och prisändring begränsad till 30 procent av senast för försäkringsstället uppgiver försäkringsbelopp.

Avser försäkringsbeloppet helvärdeförsäkrad egendom gäller fortfarande reglerna för underförsäkring* om försäkringsbeloppet var felaktigt vid försäkringsårets början.

3.4.7. För förstariskförsäkrad byggnad

är värdeökningen genom prisändring begränsad till 20 procent av senast för försäkringsstället uppgivet försäkringsbelopp.

3.5. Vad egendomsförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker

Om inte annat är angivet i försäkringsbrevet gäller egendomsförsäkringen för skadehändelser, som anges under rubrikerna

- Brandförsäkring
- Läckageförsäkring
- Inbrottsförsäkring
- Skadegörelseförsäkring
- Rånförsäkring
- Glasförsäkring
- Transportförsäkring
- Cistern- och oljeskadeförsäkring
- Allriskförsäkring

Om det är angivet i försäkringsbrevet att försäkring är tecknad endast som Brandförsäkring, gäller försäkringen endast för de skadehändelser (och med de begränsningar) som är beskrivna under rubriken "Brandförsäkring".

3.6. Brandförsäkring

3.6.1. Brandförsäkringen gäller för skada genom

- brand, explosion och åskslag
- elfenomen som inträffar på elektrisk utrustning på försäkringsstället
- strömavbrott som är oförutsett
- sotutströmning från eldstad, om utströmningen är plötslig och oförutsedd och uppstår i samband med eldning
- frätande gas som bildas vid plötslig och oförutsedd uppvärmning av plast
- att luftfartyg eller föremål från luftfartyg träffar egendom
- påkörning med motordrivet fordon i de fall då ersättning inte lämnas enligt Trafikskadelagen
- storm (minst 21 meter per sekund), hagel och snötryck
- naturskada och dammgenombrott.

3.6.2. Med skada genom storm och hagel avses

skada på byggnad och egendom där i samt fast monterad egendom som tillhör byggnaden enligt Jordabalken.

Med skada genom storm avses skada som orsakats av att egendomen

- i samband med storm utsätts för vindtryck (även undertryck) och därvid rycks loss eller bryts sönder
- träffas av föremål som stormen blåst omkull eller fört med sig.

Med skada genom hagel avses skada som orsakas av att egendomen slås sönder av hagel.

3.6.3. Med skada genom snötryck avses

skada, som uppkommer i direkt samband med extrem nederbördsmängd eller andra extrema väderförhållanden. Ersättning lämnas endast under förutsättning att det på grund av väderbetingelserna inte varit möjligt att undanröja snötrycket och att tidigare snöbelastning på taket inte väsentligt bidragit till skadan. Försäkringen gäller endast för skada på byggnad och däri befintlig egendom.

3.6.4. Med naturskada avses skada

- genom ras, varmed här avses att jordmassor, klippblock eller stenar kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge
- genom lavin, jordskalv (med en styrka av minst 4 enligt Richterskalan) eller vulkanutbrott inom Norden
- på byggnad och däri befintlig egendom genom översvämning. Med översvämning förstås att vatten till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/dygn), snösmältning eller stigande hav, sjö eller vattendrag strömmat från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning (alltså inte genom grundmur, bottenplatta eller liknande) direkt in i byggnad eller inomhus trängt upp ur avloppsledningsöppning eller anordning ansluten till den, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn.

3.6.5. Högsta ersättning för naturskada

Försäkringen ersätter vid varje egendoms-, avbrotts-, hyresförlust- och/eller extrakostnadsskada inom samma försäkringsställe högst upp till sammanlagt 15 000 000 kronor. Denna högsta ersättning gäller dock inte översvämning.

3.6.6. Med dammgenombrott avses

genombrott av damm för magasinering av vatten såsom vattenmagasin vid kraftverk, vattenverk, kvarn eller branddamm och liknande.

3.6.7. Högsta ersättning för dammgenombrott

Försäkringen ersätter vid varje egendoms-, avbrotts-, hyresförlust- och/eller extrakostnadsskada inom samma försäkringsställe högst upp till sammanlagt 15 000 000 kronor.

3.6.8. Brandförsäkringen gäller inte för skada

- genom elfenomen eller strömavbrott på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning överstigande 400 V. Undantaget gäller även om brand eller explosion därvid uppstått i utrustningen
- eller om elfenomenet eller strömavbrottet direkt eller indirekt orsakats av skada som uppstått i annat föremål.
- genom åskslag, elfenomen eller strömavbrott på egendom i kyl- eller frysenhet
- genom utströmning av vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning till följd av åskslag, elfenomen eller strömavbrott
- på rör som exploderar, om rörets yttre diameter är 120 mm eller mindre och röret utgör del av ång- eller varmvattenpanna samt är beläget i pannans eldstad eller gasvägar
- genom sprängningsarbete
- genom sotutströmning från rökkanals mynning (skorsten) eller från byggtork
- på gods vid hantering eller under transport med fordon
- genom översvämning, sjöhävning eller isskruvning
- genom översvämning för skada på badhus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga
- på revetering, puts eller skorstensbeklädning av annan orsak än före mål som stormen blåst omkull eller fört med sig
- på växthus, plasthall, tält eller egendom däri
- genom ras, om skadan orsakats av
- enbart sättning i mark eller grund
- sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jordmassor, stenmassor eller gruvdrift
- vatten- eller vågerosion.

3.6.9. Brandförsäkringen gäller inte vid skada genom snötryck på

- badhus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga till sådan byggnad
- skärmtak, soljalusier, solcellspaneler och markis
- byggnad om skadans uppkomst eller omfattning väsentligt påverkats av bristfälligt utförande, ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll, angrepp av röta, angrepp av skadeinsekter och inte heller för egendom i sådan byggnad.

3.6.10. Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

3.6.11. Särskild självrisk utöver grundsjälvrisk

Den särskilda tilläggssjälvrisken är 25 000 kronor

- vid påkörning med motordrivet fordon
- vid skada genom storm eller hagel vid skada på byggnad som inte omsluts av hela och täta väggar och tak samt egendom i byggnad
- vid skada genom snötryck
- vid naturskada och dammgenombrott.

3.7. Läckageförsäkring

3.7.1. Läckageförsäkringen gäller för

skada genom oförutsedd utströmning av

- vatten eller annan vätska – dock inte vattenånga – från installation*, vattensäng eller akvarium
- vattenånga, olja eller annan vätska från installation för lokaluppvärmning
- vatten från inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med isolering avsedd att förhindra utströmning
- vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen. Utan tilläggsavtal gäller dock inte försäkringen för skada på livsmedel i sådan anläggning.
- vatten från grundvattengrop vid plötsligt och oförutsett fel på pumpmaskineriet eller vid strömavbrott.

Vid läckageskada ersätts även kostnad för lokalisering och friläggning av läckagestället inom byggnaden för att möjliggöra reparation av det fel som orsakat skadan. Även kostnad för återställande efter sådan reparation ersätts.

3.7.2. Läckageförsäkringen gäller inte för

- kostnad för reparation av det fel som orsakat skadan
- skada på den installation varifrån utströmningen skett
- skada på det ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckage uppstått och som orsakats av att tätskiktet var bristfälligt. När det gäller läckage genom ytskikt inklusive tätskikt ser vi hela våtutrymmet som en enhet
- skada genom utströmning från invändig installation för regn- eller smältvatten som inte fyller de krav, som ställs på avloppssystem
- skada genom utströmning från dräneringssystem, rökkanal, ventilationskanal, tak, takränna, utvändigt stuprör, parkeringsdäck eller altan
- skada genom vatten, som vid regn, snösmältning eller högvatten, trängt in i byggnad ur avloppsledning. Skadan kan under vissa omständigheter ersättas via momentet Naturskada
- kostnad för vätska, ånga eller kylmedium, som strömmat ut
- skada genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan, om det inte framgår av omständigheterna att utströmningen skett under den tid försäkringen varit i kraft

3.7.3. Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

3.7.4. Särskild självrisk utöver grundsjälvrisk

Vid skada på byggnad som orsakas av läckage från ledningssystem eller anslutna anordningar

- som är äldre än 20 år är tilläggsjälvrisken 25 000 kronor
- som är äldre än 30 år är tilläggsjälvrisken 50 000 kronor
- som är äldre än 50 år är tilläggsjälvrisken 100 000 kronor

Tilläggsjälvrisk tillämpas dock inte om orsaken till läckaget inte har samband med ledningssystemets ålder, t.ex. oförutsett stopp i avlopp, skada på ledningssystem genom yttre åverkan eller om vattenkran inte stängts av.

Tilläggsjälvrisken är 25 000 kronor vid skada på byggnad som orsakas av läckage från ledningssystem eller anslutna anordningar

- i byggnad utan verksamhet eller hyresgäster,
- om utströmningen är en följd av frysning eller
- genom bristfällig golv- eller väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i våtutrymme, t.ex. vid anslutning mot golvbrunn eller genomföring av rörledning.

3.8. Inbrottsförsäkring

Med inbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig in i lokal eller med hjälp av dyrk tagit sig in i lokal. Med utbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig ut ur lokal eller med hjälp av dyrk tagit sig ut ur lokal. om nyckel anses även passerkort eller liknande.

Som lokal anses inte fordon, arbetsredskap, fartyg, luftfartyg, plasthall, tält, container, skåp, kista eller liknande, om inte annat särskilt anges i försäkringsbrevet.

3.8.1. Inbrottsförsäkringen gäller för skada genom

- stöld förövad av någon, som tagit sig in i lokal som uppfyller skyddskraven* genom inbrott eller med för låset avsedd nyckel, kod eller låskombination som åtkommits genom rån eller stöld av nyckel
- skadegörelse på försäkrad egendom i samband med inbrott.

3.8.2. Inbrottsförsäkringen gäller även för skada genom

stöld förövad i obemannad lokal, som uppfyller skyddskraven, av någon som därefter tagit sig ut ur lokalen

- genom utbrott
- med för låset avsedd nyckel, kod eller låskombination som åtkommits genom rån eller stöld av nyckel.

Om lokalen vid inträffad skada inte uppfyller skyddskraven gäller försäkringen endast om den försäkrade kan visa att skadan skulle ha inträffat eller fått samma omfattning även om kraven uppfyllts.

3.8.3. Om i försäkringsbrevet anges

att inbrottsförsäkringen omfattar egendom i särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme (säkerhetsskåp, kassaskåp, värdeskåp eller värdevalv), som finns i lokal som uppfyller skyddskraven, gäller dessutom följande förutsättningar:

Öppnas förvaringsutrymme (skåp eller valv) med nyckel, gäller försäkringen endast om försäkringstagaren eller den, som för hans räkning omhänderhaft nyckeln, fråntagits denna genom

- rån inom lokalen om gärningsmannen berett sig tillträde dit genom inbrott
- rån på annan plats än på försäkringsstället
- inbrott i bostad på försäkringsstället då den som haft hand om nyckeln vistats där
- inbrott på annan plats än på försäkringsstället i lokal som uppfyller skyddskraven
- inbrott i bostad på annan plats än på försäkringsstället.

Öppnas förvaringsutrymme med kod eller kombinationslås gäller försäkringen om låsanordningen utgörs av kod eller kombination och skåpet (eller valvet) öppnats av obehörig endast om koden eller kombinationen med våld eller hot, som inneburit trängande fara avtvingats någon som i behörig ordning fått kännedom om denna. Har våldet eller hotet utövats inom lokalen gäller försäkringen endast om gärningsmannen berett sig tillträde dit genom inbrott.

3.8.4. Inbrottsförsäkringen gäller inte för

- skada som inträffat när förvaringsutrymmet varit olåst eller när nyckeln kvarlämnats i lås eller öppnats med nyckel, som åtkommits på annat sätt än genom rån eller inbrott
- skada som inträffat när nyckeln eller låskombinationen åtkommits genom rån, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadehändelsen eller var under 18 år
- skadegörelse genom sprängning
- skada på lös egendom utomhus eller i obemannad lokal som inte uppfyller skyddskraven
- skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet
- skada på plasthall.

3.8.5. Skyddskrav vid stöld ur kontorslokal

Kontor som används för den försäkrades förvaltning av fastigheter, ska uppfylla krav på Skyddsklass 2 om det samlade värdet av dator och server med in- och utenheter samt media för information och program har ett sammanlagt värde överstigande 100 000 kronor.

3.8.6. Låsbyte på grund av stöld av nyckel

Om nyckel, kod eller låskombination som förvaras hos försäkringstagaren eller dennes ombud/hyresgäst, kommits åt genom rån, inbrott i lokal, som uppfyller skyddskraven, eller inbrott i bostad och låsändringar på grund av detta krävs i försäkrad byggnad eller i lokal på försäkringsstället, ersätter inbrottsförsäkringen även kostnaderna för detta.

3.8.7. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för låsändringar är 1 000 000 kronor per försäkringsställe.

3.8.8. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor.

3.9. Skadegörelseförsäkring

Skadegörelseförsäkringen gäller för skadegörelse på försäkrad egendom utan samband med inbrott.

3.9.1. Skadegörelseförsäkringen gäller inte för skada

- som består i stöld
- på trädgård och tomt
- på lös egendom utomhus
- på plasthall och tält inklusive egendom däri
- på hissänläggning, rulltrappa och annan anordning avsedd för personbefordran
- som orsakats av hyresgäst eller annan med nyttjanderätt till egendomen
- genom målning, färgning, klotter, inristning eller liknande på husfasad eller annan skada, som inte påverkar egendomens användbarhet
- i den mån lokalhyresgäst enligt kontrakt svarar för skadan.

3.9.2. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp från skadegörelseförsäkringen för skada inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret är vid varje skadetillfälle begränsat till 400 000 kronor för egendomsskada inklusive eventuell hyresförlust.

3.9.3. Särskild självrisk

Särskild självrisk vid skadegörelse utan samband med inbrott är 10 procent av skadebeloppet, dock lägst 20 000 kronor och högst 200 000 kronor.

3.10. Rånförsäkring

Rånförsäkringen gäller för skada genom rån eller överfall.

3.10.1. Rånförsäkringen gäller inte

- när den, som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till eller främjat skadehändelsen.
- för pengar och värdehandlingar, om den som utsatts för rånet var under 18 år. Vid rån inom försäkringstagarens lokaler gäller dock inte denna åldersgräns.
- vid utpressning eller kidnappning.

3.10.2. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor.

3.11. Glasförsäkring

Glasförsäkringen gäller för skada genom bräckage, sönderslagning eller stöld av skylt, markis eller av glas i inredning, fönster eller dörr. Försäkringen gäller också för skada genom sådan plötslig yttre påverkan att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla egendomen. Med glas jämställs här plastmaterial såsom material av polykarbonat, akrylplast eller liknande som används i stället för glas. Vid glasskada ersätts även målning, etsning, blåstring på glas, larmfolie eller ingjuten larmtråd liksom plastfilm, som glaset belagts med.

3.11.1. Glasförsäkringen gäller inte för

- skada som orsakats av att glaset målats, etsats, blåstrats eller belagts med plastfilm
- glas i växthus
- glas eller skylt som inte är monterat på därför avsedd plats
- skada genom sprängningsarbete
- skada på glas eller skylt i byggnad under uppförande, ombyggnad eller tillbyggnad, om skadan uppkommit i samband med sådan åtgärd.

3.11.2. Högsta ersättningsbelopp

Ersättning betalas vid varje skada enligt följande.

- Glas i dörr och fönster – ingen beloppsbegränsning.
- Glas i inredning – upp till försäkringsbeloppet för maskiner och inventarier respektive byggnad.
- Skylt – upp till försäkringsbeloppet för maskiner och inventarier respektive byggnad, dock högst 100 000 kronor.

3.11.3. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor.

3.12. Transportförsäkring

Transportförsäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada under transport i egen regi till eller från försäkringsställe med försäkringstagarens transportmedel (även hyrda, lånade eller leasade) samt under lastning och lossning i samband med sådan transport.

3.12.1. Transportförsäkringen gäller inte för

- skada vid yrkesmässig transportverksamhet (t.ex. åkeriverksamhet)
- skada på grund av bristfällig eller olämplig emballering eller förankring
- skada på utrustning eller tillbehör som normalt finns i fordonet
- stöld av pengar och värdehandlingar eller stöldbegärlig egendom*
- stöld av annan egendom om rimliga säkerhetsåtgärder inte vidtagits.

Skada genom stöld, som förövats under uppehåll i transport ersätts endast vid kortare uppehåll (för t.ex. lunch, lastning eller lossning) och under förutsättning att fordonet var låst.

3.12.2. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för transportförsäkringen är 80 000 kronor vid varje skadetillfälle.

3.12.3. Självrisk

Självrisken är 8 000 kronor.

3.13. Cisternförsäkring

3.13.1. Cisternförsäkringen gäller för

- plötslig och oförutsedd fysisk skada på cistern inom fastigheten
- skada genom plötslig och oförutsedd förlust, förstöring eller förorening av den vätska, som rinner ut från eller finns i cisternen.

Till cistern räknas även från denna gående rörledningar fram till närmast cisternen befintlig ventil.

3.13.2. Cisternförsäkringen gäller inte för skada

- som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning) beläggning, avsättning eller annan gradvis försämring
- genom långsamt utträngande vätska (diffusion)
- genom stöld eller svinn
- på innehåll vid dess hantering eller lagring genom blandning med annat ämne eller annan vätska. Dock ersätts sådan skada när den orsakats av ersättningsbar skada på cistern.

3.13.3. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för cisternförsäkringen är 400 000 kronor vid varje skadetillfälle.

3.13.4. Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

3.14. Oljeskadeförsäkring

3.14.1. Oljeskadeförsäkringen gäller för skada på

- försäkrad egendom genom oförutsedd utströmning av olja från försäkrad cistern med tillhörande rörsystem
- den försäkrades egendom och på tredje man tillhörig egendom. Försäkringen gäller även för förmögenhetsförlust, som drabbar ägaren av egendomen.

Till egendom räknas även mark, sjö, vattendrag och vattentäkt.

3.14.2. Oljeskadeförsäkringen gäller inte för skada, som

- är en följd av normalt och beräkneligt spill
- kan ersättas genom brand-, läckage- eller ansvarsförsäkring eller enligt reglerna i Trafikskadelagen.

3.14.3. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för oljeskadeförsäkringen är 400 000 kronor vid varje skadetillfälle.

3.14.4. Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

3.15. Allriskförsäkring

Allriskförsäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på fastighetsinventarier, kontorsinventarier, ritningar, arkivalier och datamedia samt boendes personliga löseegendom, som är i försäkringstagarens vård.

3.15.1. Allriskförsäkringen gäller inte för

- skada genom sprängningsarbete
- skada, som består i stöld
- skada, som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), beläggning, avsättning eller annan gradvis försämring
- skada, som har sina orsaker i sådana omständigheter att den försäkrade borde ha insett att skada skulle komma att inträffa
- skada, som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- förbrukningsmaterial och utbytbara verktyg.

3.15.2. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för allriskförsäkringen är 400 000 kronor vid varje skadetillfälle.

3.15.3. Självrisk

Självrisken anges i försäkringsbrevet.

3.15.4. Särskild självrisk

Särskild självrisk för skada på kontorsdator i allriskförsäkringen är 8 000 kronor.

3.16. Allmänna föreskrifter

Den försäkrade ska iaktta aktsamhet och vidta åtgärder för att förebygga att skada inträffar.

3.16.1. Den försäkrade ska iaktta de föreskrifter som

- anges i försäkringsbrevet
- meddelas av tillverkare, leverantör, branschorganisationer, besiktningsman eller motsvarande
- meddelas av myndighet
- anges i lag eller förordning om brandfarliga eller explosiva varor
- anges i lag eller förordning om elektrisk starkströmsanläggning
- anges i lag eller förordning om hälso- och miljöfarliga varor
- anges i avsnitt "Särskilda föreskrifter".

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vassa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller hos dennes anställda eller andra medhjälpare.

3.17. Särskilda föreskrifter

3.17.1. Revisionsbesiktning

Anges i försäkringsbrevet att elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas gäller följande:

- Elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas på försäkringstagarens bekostnad.
- Besiktningen ska utföras av besiktningsman som godkänts av Svenska Brandförsvarsföreningens Elektriska Nämnd eller av Försäkringsbolaget.
- Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statlig föreskrift varje elanläggning för sådan spänning, ström eller frekvens som kan vara farlig för person eller egendom.
- Revisionsbesiktning ska ske minst vart tredje kalenderår.

Vid revisionsbesiktning gjorda anmärkningar ska av behörig person rättas till inom två månader efter besiktningen. Intyg om utförd besiktning, gjorda anmärkningar och vidtagna åtgärder ska av försäkringstagaren uppvisas för Försäkringsbolaget på begäran.

3.17.2. Brandsläckning och larm

Brandsläckningsredskap och larmanordningar ska finnas i den utsträckning som anges av kommunens räddningschef och av Försäkringsbolaget.

3.18. Heta arbeten

Föreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

3.18.1. Ansvar för att föreskrifterna följs

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsbolaget för att nedanstående föreskrifter följs av

- den försäkrades företagsledning
- övriga anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade.

Om någon som anges i punkt 1 – 3 inte följer dessa föreskrifter medför det normalt en nedsättning av skadeersättningen. Se avsnitt "Påföljd vid åsidosättande av föreskrift".

3.18.2. Brandskyddsansvarig

Den som avser att bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller entreprenör) ska skriftligen utse en brandskyddsansvarig som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

3.18.3. Om fara för brand anses föreligga ska den brandskyddsansvarige

- utfärda tillstånd för arbetena på Svenska Brandförsvarsföreningens (SBF) blankett Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten (TK-Allmänt respektive TK-tak) eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifyllt
- under arbetenas utförande förvissa sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den brandskyddsansvarige får inte själv utföra de heta arbetena. Utses inte brandskyddsansvarig har den försäkrade brandskyddsansvaret.

3.18.4. Säkerhetsregel nr 1 – Riskbedömning och tillstånd

Beställaren ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand. För att kunna utföra bedömningen korrekt ska den tillståndsansvarige vara väl insatt i och uppdaterad om förutsättningarna som råder vid arbetsplatsen samt hur arbetena ska utföras.

Om fara för brand föreligger får arbetena endast utföras under förutsättning att den tillståndsansvarige genomfört en fullständig, dokumenterad och ifyllt riskbedömning enligt kraven i Heta arbeten SBF

506:1 Bilaga 1. Den tillståndsansvarige ska, tillsammans med den som ska utföra arbetena och brandvakten, på plats bedöma faran för brand och vidta nödvändiga åtgärder för att arbetena ska kunna utföras säkert. Vid riskbedömning av byggnadskonstruktioner ska högriskdetaljer särskilt beaktas. Den tillståndsansvarige utfärdar därefter ett tillstånd för arbetena som undertecknas av tillståndsansvarig, utförare och brandvakt. Tillståndet ska ges för så kort tid som möjligt. Den tillståndsansvarige ska aktivt hålla sig underrättad och kontrollera att säkerhetsreglerna följs före, under och efter arbetenas genomförande. När arbetena är slutförda ska den tillståndsansvarige göra en kontroll av att säkerheten är återställd och därefter avsluta tillståndet med en underskrift. Detta görs i samband med att efterbevakning är avslutad. Den tillståndsansvarige får delegera sin arbetsuppgift endast om beställaren skriftligen medgivit detta. Det ska framgå av delegeringen om en vidaredelegering får ske. Tillståndsansvaret ska inte delegeras i flera led än nödvändigt. Den tillståndsansvarige får inte själv vara utförare med stöd av tillstånd som denne har utfärdat. Vid akuta jouruppdrag i byggnader, där uppdraget inte kan utföras under ordinarie arbetstid och en tillståndsansvarig inte kan komma på plats i rimlig tid, får utföraren själv agera tillståndsansvarig och ska då gå igenom alla säkerhetsregler för riskbedömning och tillståndsgivning enligt Heta arbeten SBF 506:1 Bilaga 1.

3.18.5. Säkerhetsregel nr 2 – Personcertifikat

Den som är tillståndsansvarig, utförare eller brandvakt vid brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats ska ha ett giltigt personcertifikat utfärdat av en konceptägare enligt SBF 2022. Den som inte regelbundet är tillståndsansvarig för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats kan undantas från kravet att inneha personcertifikat. Undantaget får inte användas för att sprida tillståndsansvaret till flera personer utan personcertifikat i samma organisation. Med inte regelbundet avses maximalt tre brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats under en 12-månadersperiod.

3.18.6. Säkerhetsregel nr 3 – Brandvakt och efterbevakning

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen under den tid som brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats utförs, även under arbetsrast. Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand har upphört. Undantagsvis krävs ingen brandvakt om den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt. När arbetena är slutförda ska arbetsplatsen efterbevakas under minst en timme eller en längre tid som den tillståndsansvarige angett i tillståndet.

Efterbevakning kan genomföras av annan person, som innehar personcertifikat enligt SBF 2022, än den som utsetts som brandvakt. Annan utsedd person ska vara namngiven vid riskbedömning och tillståndsgivning för brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats. Efterbevakning ska alltid utföras, även om bedömningen gjorts att brandvakt inte behövs under arbetena.

3.18.7. Säkerhetsregel nr 4 – Brandfarlig vara och/eller explosionsfarlig miljö

För arbeten i utrymmen som innehåller, eller har innehållit, brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas från den som är utsedd att vara föreståndare för brandfarlig vara inom verksamheten. Om föreståndare för brandfarlig vara saknas ska verksamhetsansvarig kontaktas för tillstånd. För arbeten i utrymmen där det finns risk för explosionsfarlig atmosfär ska arbetsstillstånd inhämtas av person som är ansvarig för ATEX-säkerheten innan arbetena påbörjas. Om ansvarig för ATEX-säkerheten saknas ska verksamhetsansvarig kontaktas för tillstånd.

3.18.8. Säkerhetsregel nr 5 – Brandsäkra arbetsplatsen

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska

- flyttas bort
- skyddas genom övertäckning med obrännbart material och/eller
- avskärmats med obrännbart material.

Arbetsplatsen ska städas och vid behov vattnas. Riskområdets storlek kring arbetsplatsen ska bestämmas vid riskbedömningen och tillståndsgivningen.

3.18.9. Säkerhetsregel nr 6 – Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran samt vid konstaterad brandfara

- skyddas och
- göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Om värmeledande byggnadsdelar finns inom riskområdet och dessa passerar genom en byggnadsdel ska riskområdet utökas så att även andra sidan av byggnadsdelen ingår i riskområdet och bevakas av brandvakt.

3.18.10. Säkerhetsregel nr 7 – Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara

- tätade och
- kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

3.18.11. Säkerhetsregel nr 8 – Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning ska verktyg och metoder användas som innebär att materialet inte antänds.

Tätskiksarbeten – Vid applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300 °C. När uppvärmning sker genom förbränning av gas, ska brännare ha helt innesluten låga eller vara tillverkad så att verktyget uppfyller kraven i SBF 2023.

Smältning av snö och is – För att användning av öppen låga ska tillåtas vid smältning av snö och is ska konstruktionen vara av obrännbart material och inte ha några högriskdetaljer. Den tillståndsansvarige ska ha givet tillstånd för detta. Vatten som bildas vid smältning får inte torkas med öppen låga eller brännare enligt SBF 2023.

3.18.12. Säkerhetsregel nr 9 – Svets- och skärutrustning

Utrustning ska vara felfri och dokumenterad fortlöpande kontroll vara utförd innan arbetena påbörjas. Vid användning av acetylgas ska gasflaskan vara utrustad med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara utrustad med backventil för bränningsgas och syrgas. Skyddshandske ska finnas. Vid elektrisk svetsning och skärning ska återledare fästas så nära svetsstället som möjligt och särskild kontroll av kablage och återledare ska genomföras.

3.18.13. Säkerhetsregel nr 10 – Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen placeras och hanteras enligt SBF 507 Regler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger.

3.18.14. Säkerhetsregel nr 11 – Släckutrustning

Fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats på den tillfälliga arbetsplatsen. Minimikraven för utrustningen vid alla arbetsplatser är att det finns två handbrandsläckare alternativt säker tillgång till vatten att släcka med. Vid takläggningsarbeten är minimikraven för utrustning i stället att det finns tre handbrandsläckare alternativt säker tillgång till vatten att släcka med och två handbrandsläckare. Brytverktyg och ficklampa ska också alltid finnas vid takläggningsarbeten.

Handbrandsläckare ska vara certifierad med lägsta effektivitetsklass 34A 233B C, minst 6 kg pulver. Säker tillgång till vatten att släcka med ska säkerställas med dedikerad/egen slang och erforderlig kapacitet samt med en kastlängd som når ytan som kan utsättas för brand. För att uppnå erforderlig kapacitet ska slangen vara trycksatt och vara minst 19 mm (3/4").

3.18.15. Säkerhetsregel nr 12 – Brandskyddssystem

Vid brandfarliga heta arbeten på tillfällig arbetsplats ska fränkopplingar av brandskyddssystem undvikas eller begränsas till endast den tillfälliga arbetsplatsen och under så kort tid som möjligt. Innan fränkoppling görs ska godkännande inhämtas av anläggningskötare eller ansvarig person. Efter avslutade arbeten ska brandskyddssystemet omedelbart återställas och driftsättas. Vattenbaserade sprinklersystem ska normalt vara i drift och funktionsdugliga under arbetena.

3.18.16. Säkerhetsregel nr 13 – Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas inom en minut från att brand upptäcks. Fungerande telefon ska finnas tillgänglig. Den som larmar ska känna till arbetsplatsens larmadress.

3.18.17. Tobaksrökning

Rökning får förekomma i kontor, matsalar, samlingslokaler och på toaletter. På övriga platser får rökning endast förekomma i den utsträckning, som försäkringsbolaget och kommunens räddningschef medgivit.

Platser eller områden där rökning inte får förekomma ska markeras tydligt.

3.18.18. Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan sektionering ska vara stängd under icke-arbetstid.

3.18.19. Uppvärmningsanordningar

Brännbart material ska hållas på erforderligt avstånd från heta ytor på eldstäder och rökkanaler eller skyddas med isolering mot överhettning.

Varmluftspanna, byggtork och annan flyttbar anordning för uppvärmning ska vara av typ som godkänts av Statens Provvningsanstalt eller annan behörig myndighet.

Elvärmeapparat ska vara typgodkänd av Svenska Elektriska Materielkontrollanstalten (SEMKO) eller annan behörig myndighet.

Flyttbar uppvärmningsanordning får inte användas inom brand- eller explosionsfarliga utrymmen.

Byggtork får användas för uppvärmning av byggnad endast i samband med byggnads- och anläggningsarbeten.

3.18.20. Motordrivet fordon

Motordrivet fordon (motorfordon, traktor, motorredskap*, terrängmotorfordon) får i för arbetet erforderlig omfattning föras in eller användas i lokal eller upplag under förutsättning att

- fyllning, tömning eller byte av bränslebehållare samt laddning av batteri sker på betryggande sätt och på plats, som är avskild från lokalen eller upplaget i övrigt
- permanenta lastnings- och lossningsplatser försetts med brandsläckningsredskap
- försäkringsbolaget och kommunens räddningschef lämnat medgivande till detta, om lokalen eller upplaget är brand- eller explosionsfarligt.

Motordrivet fordon får inte utan medgivande av Försäkringsbolaget och kommunens räddningschef garageras inom fabriktionslokal, lagerlokal eller upplag.

3.18.21. Nyckel, kod och låskombination

Nyckel, kod eller låskombination till byggnad och lokal ska handhas på betryggande sätt. Den får t.ex. inte vara märkt eller placerad så att den kan identifieras av obehörig. Den får inte heller förvaras så att den är lättillgänglig för obehörig.

I nyckelskåp får endast förvaras sådan nyckel, som uteslutande går till allmänt utrymme (t.ex. pannrum och hissmaskinrum) som är betryggande avskilt från övriga lokaler.

Lås, kod eller låskombination ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning misstänka att någon obehörigen innehar nyckel eller har kännedom om koden eller låskombinationen.

3.18.22. Datorutrustning, styr- och produktionsprogram samt dataregister

Dator ska ha utrustning, som skyddar mot skada genom åskslag och strömavbrott eller variationer i nätspänningen. Aktuella styr- och produktionsprogram ska finnas i minst tre exemplar. Programunderlaget (användarhandbok och dokumentation) räknas som ett exemplar. Övriga två exemplar (vanligen hårddisk, band eller skiva) ska finnas i maskinellt läsbar form på åtskilda media, varav ett exemplar ska förvaras i datamediaskåp eller på annat brandsäkert avskilt sätt, så att dessa inte kan skadas vid samma tillfälle.

Av register lagrade på maskinellt läsbara media (t.ex. band eller skiva) ska det finnas en generation, som ska förvaras i datamediaskåp eller på annat sätt brandsäkert avskilt, så att den inte kan skadas vid samma tillfälle som originalet.

Datamediaskåp ska ha sådan motståndskraft att temperaturen i skåpet, efter en timmes brand i omgivningen, inte överstiger 65°C.

3.18.23. Vattenskadeförsäkring

Grundläggande krav för vattenförsäkring.

3.18.23.a. Frysrisk

Skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra utströmning genom frysning. Rörledningar för vatten ska ha tillräcklig isolering och temperatur ska vara tillräckligt hög i försäkringslokalen, för att förhindra skada genom frysning.

3.18.23.b. Dagvattenledningar

Invändigt ledningssystem för regn- eller smältvatten ska uppfylla de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

3.18.23.c. Provning

Ledningssystem ska innan de tas i bruk provas och godkännas i vedertagen ordning.

3.18.23.d. Bygg- och branschregler

Ledningssystem och konstruktioner ska vara utförda enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande bygg- och branschregler.

3.18.23.e. Övriga föreskrifter för vattenförsäkring

Underhåll

Ledningssystem och övriga anordningar som ska förhindra utströmning ska underhållas på ändamålsenligt sätt. Påföljd enligt 3.19.2 tillämpas dock endast om underhållet är uppenbart eftersatt

3.19. Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.19.1. Allmänt

Har den försäkrade när skadan inträffat försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättningen från försäkringen endast i den utsträckning skadan får anses inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som haft att tillse att föreskriften följdes.

3.19.2. Påföljd enligt allmänna regler

Har föreskrift enligt

- Grundläggande krav för läckageförsäkring (3.18.23)
- Skydds krav för inbrottsförsäkring

inte följts tillämpas enbart 3.19.1, vilket kan innebära att ingen ersättning lämnas. Om särskilda skäl föreligger kan begränsad ersättning lämnas.

3.19.3. Föreskrifter för heta arbeten

Har föreskrift inte följts sätts ersättningen ned med 30 procent av den ersättning, som annars skulle betalas, dock med lägst 40 000 kronor och högst 400 000 kronor. Nedsättningen av ersättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger.

Nedsättning görs dock inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits
- om den, som ansvarat för att föreskriften iakttogs, inte kan lastas för att den åsidosatts.

3.19.4. Annan föreskrift

Har föreskrift inte följts sätts ersättningen ned med 20 procent av den ersättning, som annars skulle ha betalats, dock med lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor. Nedsättningen av ersättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger.

Nedsättning görs dock inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits
- om den, som ansvarat för att föreskriften iakttogs, inte kan lastas för att den åsidosatts.

3.20. Åtgärder vid egendomsskada

3.20.1. Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav mot Försäkringsbolaget, ska anmälas så snart som möjligt.

3.20.2. Dessutom ska den försäkrade

- vid stöld, inbrott, rån, överfall eller annat brott snarast göra polisanmälan och sända polisintyg till Försäkringsbolaget
- efter förmåga begränsa inträffad skada och snarast omhänderta skadad egendom.

3.20.3. Ersättningskrav och skyldighet att lämna uppgifter

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till Försäkringsbolaget senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Om så inte sker är Försäkringsbolaget fritt från ansvar. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot Försäkringsbolaget enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom (skadad och oskadad) med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan samt ålder. Den försäkrade är även skyldig att på anmodan styrka ersättningskravet genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma försäkringsbolagets ansvarighet och ersättningens storlek.

Om gravationsbevis eller panthavares godkännande behövs för att betala ut ersättning, ska den försäkrade sända in dessa handlingar till försäkringsbolaget.

Försäkringsbolaget har rätt att besiktiga skada och att innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för återställande*, reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa försäkringsbolagets anvisningar om val av entreprenör, reparatör och/eller metod för återställande, reparation eller sanering. Iakttar den försäkrade inte dessa anvisningar begränsas försäkringsbolagets ansvarighet till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning kan ersättningen begränsas eller bortfalla.

3.21. Skadevärderings- och ersättningsregler

3.21.1. Skadevärderingsregler

Vid skada på egendom beräknas skadebeloppet enligt nedan angivna regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder. Efter vilket alternativ värderingen ska göras beror på hur försäkringstagaren väljer att återställa (eller inte återställa) den skadade egendomen.

Byggnad

3.21.2. Byggnaden återställs

Återställs byggnaden värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden i samma utförande men på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

3.21.3. Med återställande förstås

- reparation
- återuppförande av samma eller lika ändamålsenlig byggnad för samma ändamål på samma grund
- anskaffande av annan lika ändamålsenlig byggnad för samma ändamål på annan plats inom Sverige.

Återställs byggnaden på annan plats värderas skadan högst till vad det skulle ha kostat att återställa den skadade byggnaden på ursprunglig grund.

Värdeökning, som kan uppstå till följd av förhöjd ändamålsenlighet av annan orsak än ändrad belägenhet, dras av från skadekostnaden.

Återställandet måste ske senast inom två år från skadetillfället. Sker det senare på grund av hinder, som inte beror på den försäkrade, får tiden två år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

Kan utan väsentlig olägenhet återställandet ske i samband med normalt underhåll värderas skadan till uppskattad andel av underhållskostnaden.

3.21.4. Byggnadens värde är mindre än halva nyanskaffnings värdet

Om byggnadens tekniska värde vid skadetillfället är lägre än halva nyanskaffningsvärdet värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det tekniska värdet.

3.21.5. Ålderstabell

Åldersavdrag görs på återställandekostnad för varje byggnadsdel eller objekt eller del därav enligt följande.

Åldern räknas från den tidpunkt då föremålet första gången togs i bruk.

Installation för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation, gas, elektricitet och maskinell utrustning

Byggnadsdel eller objekt (avser både material, arbete och återställande)	Antal år utan ålders- avdrag	Därefter görs avdrag per påbörjat år med
rörssystem, vattenradiator, avloppstank	10 år	5 %
värmväxlare, värmepumpanläggning, värmeåtervinningssystem och kylanläggning	2 år	8 %
solpaneler, vindkraftverk, takvärme, hushållsmaskin inklusive spis, centraldammsugare och djupvattenpump	2 år	10 %
övriga installationer och övrig maskinell utrustning inklusive värmepanna, varmvattenberedare, varmvattenslingor i golv, el slingor i golv och elradiator	10 år	5 %
sanitetsgods exklusive utrustning i tvättstuga	10 år	3 %
utrustning i tvättstuga	2 år	10 %
hiss	25 år	5 %
elinstallation	25 år	4 %
radio- och TV-antenn (även parabol), antennenläggning och markis	5 år	8 %
Larm	2 år	5 %
Målning, tapetsering, och annan väggbeklädnad (inte i våtrum)	5 år	8 %

Golvbeläggning (inte i våtrum)

Textila	5 år	8 %
plast, linoleum, laminat	10 år	5 %
keramik, sten	25 år	5 %
massivt trä, stavparkett och ädelträ	15 år	5 %
övriga material	10 år	5 %

Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt **

rådsvetsad golv- och väggmatta	5 år	8 %
keramiska plattor och stenplattor	10 år	5 %
övriga material och utföranden samt målning i våtrum	2 år	10 %

Köksinredning (till exempel skåp och luckor)	10 år	5 %
---	-------	-----

Takbeläggning av

papp	10 år	8 %
tegel	20 år	2 %
övriga material	10 år	3 %

Skorsten av

stål eller plåt	10 år	8 %
annat material	20 år	2 %

** Våtrumsbeklädnad, som orsakat läckageskada, ersätts inte genom Läckageförsäkringen.

Åldersavdraget begränsas till 80 procent av byggnadsdel eller del av sådan som före skadetillfället var funktionsduglig. Vid maskinskada kan åldersavdraget bli 100 procent.

För bostadsrättsföreningar begränsas det totala åldersavdraget till 200 000 kronor per skadetillfälle.

3.21.6. Byggnaden återställs inte

Återställs inte den skadade byggnaden, värderas skadan till skillnaden mellan byggnadens ekonomiska värde omedelbart före och omedelbart efter skadetillfället. Skadan värderas dock inte högre än till vad det skulle ha kostat att återställa byggnaden.

3.21.7. Hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift

Om återställande av byggnad hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift är den försäkrade även berättigad till ersättning (restvärdeersättning) för vad kvarvarande delar därigenom förlorat i värde. Den försäkrade är skyldig att följa Försäkringsbolagets anvisningar och på Försäkringsbolagets bekostnad vidta erforderliga åtgärder såsom att söka dispens eller överklaga beslut. Följs inte anvisningarna är den försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår genom att kvarvarande delar av byggnaden inte kan användas. Restvärdeersättning lämnas inte i den mån rätt ersättning lämnas enligt lag eller särskild författning.

3.21.8. Fastighetsinventarier

Skada värderas enligt samma regler, som gäller för Kontorsinventarier.

Kontorsinventarier

3.21.9. Kontorsinventarier som återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

3.21.10. Med återställande förstås

- reparation
- anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Utökas, i samband med återställandet, skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga ska vid värderingen avdrag göras för detta. Återställandet måste ske inom två år från skadetillfället. Sker det senare på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, får tiden två år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

I skadekostnaden inräknas inte merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

I skadekostnaden inräknas inte heller den värdeminskning som föremålet efter återställandet kan anses ha undergått genom skadan.

3.21.11. Föremålets värde är mindre än halva nyanskaffnings värdet

Om föremålets tekniska värde vid skadetillfället är lägre än halva nyanskaffningsvärdet, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det tekniska värdet.

3.21.12. Kontorsinventarier, som inte återställs

Återställs inte skadat föremål inom två år, värderas skadan till skillnaden mellan föremålets ekonomiska värde omedelbart före och omedelbart efter skadetillfället.

3.21.13. Ritningar, arkivalier och datamedia

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned för att återställa den förlust av information, som förlorats genom skadan och för att återställa originalritningar.

3.21.14. Trädgård och tomt

Skadan värderas till vad det kostar att återställa trädgården och tomt. Vid nyplantering av buskar och träd medräknas endast kostnad för plantor, som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

3.21.15. Värdehandlingar

Skadan värderas till de normala kostnader som inom två år läggs ned på att återställa eller återanskaffa värdehandlingarna.

3.21.16. Arbetstagares egendom

Arbetstagares egendom, som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal, värderas enligt kollektivavtalets regler. Arbetstagares egendom i övrigt värderas enligt Försäkringsbolagets hemförsäkringsvillkor.

3.22. Skadevärdering genom skiljeförfarande

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljeförfarande om någon av parterna begär det.

3.22.1. Ersättningsregler

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden skada även om försäkringsbeloppet är högre.

Ersättningsbeloppet utgörs av

- skadebelopp enligt skadevärderingsreglerna
- eventuella röjnings- och bärgningskostnader
- eventuella räddningskostnader

3.22.2. med avdrag för

- grundsjälvrisk och eventuella särskilda självrisiker
- eventuella avdrag för underförsäkring
- eventuell nedsättning av ersättningen vid åsidosättande av föreskrifter

3.22.3. och med hänsyn till

- högsta ersättning för förstariskförsäkrad egendom
- leverantörsgaranti

Högsta ersättning vid förstariskförsäkring eller helvärdeförsäkring är försäkringsbeloppet med eventuellt tillägg för investeringar och prisändringar, som skett under försäkringsåret.

3.23. Underförsäkring

Om försäkringstagaren inte iakttagit sina skyldigheter i de Allmänna avtalsbestämmelserna (speciellt Upplyningsplikt och Föreskrifter) och har vid skadetillfället enligt Försäkringsbolagets beräkningar värdet av egendomen ökat på grund av

- ny-, till-, ombyggnad eller annan jämförlig förbättring av byggnad
- investering av övrig egendom föreligger underförsäkring.

Ersättningsbeloppet minskas då till så stor del som erlagd premie för all egendom utgör av den premie som skulle ha erlagts om Försäkringsbolaget känt till förändringarna.

Reglerna om underförsäkring tillämpas dock inte om underförsäkringen endast avser egendom, som tillhör objekttyp, som är angiven i försäkringsbrevet och som

- tillkommit under försäkringsåret
- inte avser byggnad eller fastighet utanför angivet försäkringsställe.

3.24. Röjningskostnad

I samband med ersättningsbar skada ersätts även kostnader, som uppkommer inom ett år efter skadetillfället, för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom.

Ersättning lämnas med högst 5 000 000 kronor vid skada på försäkrad byggnad och högst 2 000 000 kronor vid skada på försäkrade maskiner och inventarier samt varor.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

3.25. Räddningskostnad

Försäkringsbolaget ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder (Räddningsplikt se även 2.6 Föreskrifter och räddningsplikt i Allmänna avtalsbestämmelser) om de med hänsyn till omständigheterna varit skäligen.

I samband med sådan skada, som omfattas av försäkringen, lämnas även ersättning för skada, som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skäligen räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

3.26. Inteckningshavare

3.26.1. Panträtt i fast egendom

För den som har panträtt i fast egendom gäller bestämmelserna i lag om rätt för borgenär till betalning ur ersättning på grund av brandförsäkringsavtal. Med brandförsäkringsavtal jämställs även annat försäkringsavtal till den del detta omfattar ersättning för skada genom brand, åskslag, explosion eller luftfartyg.

3.26.2. Företagsinteckning

Om den som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress till Försäkringsbolaget, så har han företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, åskslag, explosion eller luftfartyg. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 procent av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare och om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

3.26.3. Fullvärdeförsäkrad egendom

Vid tillämpning av gällande bestämmelser om inteckningshavares rätt till skadeersättning för fullvärdeförsäkrad egendom, anses dess värde enligt tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället utgöra försäkringsbeloppet.

3.27. Leverantörsgaranti

Är leverantör eller entreprenör enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar Försäkringsbolaget inte skadekostnaden. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller entreprenör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta. Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

3.28. Ersättningsregler i övrigt

Försäkringsbolaget har rätt att istället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av egendomen.

Kommer egendom, för vilken ersättning betalats, till rätta ska egendomen snarast ställas till Försäkringsbolagets förfogande.

Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar utbetald ersättning.

3.29. Betalning och ränta

3.29.1. Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort sina åligganden.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Försäkringsbolaget p. g. a. detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att Försäkringsbolaget fått kännedom om att överklagandet inte lett till ändring.

Om polisutredning eller värdering genom skiljeförfarande avvaktas, ska ersättning betalas senast en månad efter det att Försäkringsbolaget erhållit utredningen eller värderingen.

3.29.2. Räntebestämmelser

Betalas skadeersättning senare än vad som sagts ovan, betalas dröjsmålsränta enligt Räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Försäkringsbolaget betalar inte ränta som beror på den försäkrades dröjsmål med att fullgöra sina åligganden.

Ränta betalas inte om den är mindre än 400 kronor.

4. Maskinförsäkring

4.1. Vad maskinförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker

Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller även för denna maskinförsäkring.

4.2. Maskinförsäkring gäller för

plötslig och oförutsedd fysisk skada på följande egendom, som hör till försäkrad byggnad och finns inom fastigheten:

- system för vatten, värme, avlopp, ventilation och elektricitet
- elbelysning och eluttag för motorvärmare (t.ex. stolpar och ledningar)
- maskinell utrustning för port- och dörrpartier
- hissanläggning, rulltrappa och annan anordning för personbefordran
- tvätt-, kyl- och frysanläggning för gemensamt bruk inom fastigheten

4.3. Maskinförsäkringen gäller inte för skada på

- sanitetsgods (såsom tvättstall, badkar, toalettstol och bidé), spis, diskmaskin, tvättmaskin eller annan hushållsmaskin i bostadslägenhet
- belysningsarmatur
- värmekulvert, borrhål, brunn, simbassäng
- elpatron i värmepanna eller varmvattenpanna
- rökgång, fundament, murverk och inmurning eller infodring
- utbytbara verktyg
- förbrukningsmateriel

4.4. Maskinförsäkringen gäller inte för skada genom

- smälta eller sprängningsarbete
- ras, skred, förskjutning och sättning i mark eller grundkonstruktion
- vatten, som vid regn, snösmältning eller högvatten trängt ut ur avloppsledning eller svämmat över
- att hav, sjö eller vattendrag svämmat över
- dammgombrott
- frysning. Undantaget tillämpas inte om den försäkrade vidtagit skäligen åtgärder för att förhindra frysning.

4.5. Maskinförsäkringen gäller inte för skada som

- är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- består i stöld
- består i förlust av information på datamedia till följd av felhantering, felprogrammering och liknande
- består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), beläggning, avsättning eller annan gradvis försämring
- uppkommer i samband med montering, demontering eller vid transport eller förflyttning såvida inte skadan uppkommit i samband med egendomens normala underhåll på försäkringsstället.

4.6. Självrisk

Självriskens anges i försäkringsbrevet.

5. Allriskförsäkring – Byggnad

Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller även för denna allriskförsäkring.

5.1. Försäkrad egendom och försäkringsbelopp

Allriskförsäkringen gäller för byggnad på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsbeloppet är vid varje skadetillfälle begränsat till 1,2 miljoner kronor om inte annat anges i försäkringsbrevet.

5.2. Vad allriskförsäkringen gäller för, inte gäller för och särskilda självrisker

Allriskförsäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

5.3. Allriskförsäkringen gäller inte för skada

- som är ersättningsbar i egendomsförsäkringen, även om avtal träffats om att grundförsäkringen inte ska gälla med denna omfattning
- som består i gradvis uppkommen förändring (t.ex. förslitning, förbrukning, korrosion, beläggning eller avsättning)
- vars uppkomst eller omfattning påverkas av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller material, ingrepp i bärande stomme, eftersatt underhåll, bristande skötsel eller tillsyn
- som inträffar under transport
- som inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering
- som uppkommit genom att egendom inte hanterats med normal aktsamhet
- genom stöld, förskingring, bedrägeri eller annat förmögenhetsbrott
- som består av klotter

Vid stöld gäller dock försäkringen om skadetidpunkten kan preciseras och om det med hänsyn till egendomens värde och stöldbegärlighet vidtagits rimliga säkerhetsåtgärder.

- genom stöld, som begåtts av anställd
- genom sprängningsarbete
- genom frysning, om skadan beror på försummelse av den försäkrade
- genom myndighetsåtgärd såsom konfiskation, rekvisition, kvarstad eller embargo
- i samband med byggnads- eller markarbete
- genom nederbörd eller översvämning
- orsakad av skadedjur eller skadeinsekter
- genom hussvamp
- som har sina orsaker i sådan omständighet att den försäkrade eller dennes arbetstagare borde ha insett att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa och därvid inte vidtagit skäligen åtgärder för att förhindra skada.

5.4. Särskild självrisk

Särskild självrisk för allriskförsäkringen är 10 procent av skadebeloppet vid varje skadetillfälle, dock lägst den valda självrisken.

6. Värmekulvertförsäkring

Egendomsförsäkringens Allmänna föreskrifter och Åtgärder vid egendomsskada gäller även för värmekulvertförsäkringen.

6.1. Försäkrad egendom

Värmekulvertförsäkringen gäller för värmekulvertanläggning inom fastigheten. Med värmekulvertanläggning avses ett i mark anlagt ledningssystem avsett för distribution av värme och varmvatten. I ledningssystemet ingår rörledning, värmeisolering och skyddshölje.

6.2. Vad värmekulvertförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisk

Värmekulvertförsäkringen gäller för skada på den försäkrade anläggningen genom plötslig och oförutsedd händelse. Bristande funktion som exempelvis är orsakad av feldimensionering eller otillfredsställande inreglering räknas inte som skada.

6.3. Värmekulvertförsäkringen gäller inte för skada

- genom ras eller skred oberoende av orsaken
- genom sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete
- på värmekulvertanläggning som inte är provad och godkänd i vedertagen ordning
- som består i förlust av värmeenergi eller värmebärare
- som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), beläggning, avsättning eller annan gradvis försämring
- som uppkommit genom att normal driftskontroll och normalt underhåll uppenbart eftersatts.

6.4. Skadevärderings- och ersättningsregler

Skada värderas till vad det kostar att utan dröjsmål återställa värmekulverten i samma utförande på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. I reparationskostnaden inkluderas kostnad för lokalisering och friläggning av skadestället samt återfyllnad efter reparation.

Skada ersätts med den totala skadekostnaden minskad med ett åldersavdrag på fem procent för varje år som förflutit sedan värmekulverten första gången togs i bruk.

7. Merkostnadsförsäkring – Myndighetskrav

7.1. Vad merkostnadsförsäkringen gäller för

Merkostnadsförsäkringen gäller endast om ersättningsbar egendomsskada föreligger. Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller därmed även för denna merkostnadsförsäkring.

Beträffande merkostnad vid myndighetskrav och för byggnad gällande normer gäller försäkringen för merkostnad som föranleds av att skadad byggnad enligt föreskrifter i Boverkets Byggregler måste ges en annan konstruktion eller utförande än före skadan.

Med merkostnad avses anpassning av byggnad till gällande

- energihushållningsregler,
- brandskyddsregler,
- regler för personer med funktionshinder och
- krav på sophantering, skyddsrum eller arbetsmiljö.

7.2. Merkostnadsförsäkringen gäller inte för

- kostnader för förelägganden som utfärdats före skadetillfället
- kostnad föranledd av arkeologiska undersökningar
- kostnad som uppkommer till följd av att högre krav efter skadetillfället ställs på funktionen hos anläggning eller maskinell utrustning för industriell process som bedrivs i byggnaden.

7.3. Självrisk

Egendomsförsäkringens självrisk gäller, d.v.s. ingen extra självrisk tas ut i merkostnadsförsäkringen.

7.4. Föreskrifter

Den försäkrade måste följa Försäkringsbolagets anvisningar och på Försäkringsbolagets bekostnad söka dispens eller överklaga beslut i de fall uppfyllandet av visst krav måste bedömas medföra oskäliga och inte befogade kostnader.

Följs inte anvisningarna, är den försäkrade inte berättigad till ersättning för de kostnader, som därigenom uppstår.

7.5. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet för merkostnader på grund av myndighetskrav är vid varje skadetillfälle begränsat till två miljoner kronor.

8. Merkostnadsförsäkring för byggnads särart

Merkostnadsförsäkringen gäller endast om ersättningsbar egendomsskada föreligger. Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller därmed även för denna merkostnadsförsäkring.

8.1. Krav på dokumentation

Egendom, som avses, ska vara dokumenterad (till exempel genom särskild inventarieförteckning, foton eller motsvarande) och dokumentationen ska förvaras så att den inte förstörs om den försäkrade egendomen skulle förstöras.

8.2. Vad försäkringen gäller för

Med ändring av de allmänna villkorens skadevärderingsregler för byggnad, gäller försäkringen för merkostnad, som föranleds av att skadad byggnad på grund av sin särart inte kan återställas på ett rationellt sätt beträffande metoder och material, exempelvis dokumenterad kulturhistorisk värdefull byggnad, byggnadsdel (byggnadsminne) eller annan byggnad, vars särart inte kan återställas utan merkostnad. Sådan merkostnad kan avse till exempel tidsenligt byggmaterial och utförande eller konstnärlig utsmyckning.

8.3. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för kostnad

- föranledd av arkeologiska undersökningar
- som uppkommer till följd av att högre krav efter skadan ställts på funktionen hos byggnaden.

8.4. Självrisk

Egendomsförsäkringens självrisk gäller, d.v.s. ingen extra självrisk tas ut i merkostnadsförsäkringen.

8.5. Föreskrifter

Försäkringstagaren är skyldig att följa Försäkringsbolagets anvisningar och på Försäkringsbolagets bekostnad vidta erforderliga åtgärder, till exempel att söka dispens och överklaga beslut i det fall uppfyllande av myndighetsåläggande skulle bedömas medföra oskäliga och inte befogade kostnader. Följs inte anvisningarna är försäkringstagaren inte berättigad till ersättning för den förlust, som därigenom uppstår.

8.6. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för merkostnad på grund av byggnads särart är vid varje skadetillfälle begränsat till två miljoner kronor.

9. Skadeståndsgaranti

Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller även för denna skadeståndsgarantiförsäkring.

9.1. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad

- för vilken bostadsrättsinnehavare eller hyresgäst är skadeståndsskyldig enligt gällande rätt och
- som är ersättningsbar enligt Försäkringsbolagets villkor för ansvarsförsäkring för privatperson och
- om den som orsakar skadan (bostadsrättsinnehavare eller hyresgäst) saknar gällande försäkring.

9.2. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för skadeståndsgaranti är begränsat till 400 000 kronor vid varje skadetillfälle.

9.3. Särskild självrisk

Särskild självrisk för skadeståndsgaranti är 4 000 kronor.

10. Självriskbefrielse för hyresgäst

Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada och Skadevärderings- och ersättningsregler gäller även för denna självriskbefrielseförsäkring.

10.1. För vem och när och vad försäkringen gäller

Försäkringen gäller för hyresgäst och bostadsrättsinnehavare i försäkrad fastighet. Försäkringen gäller när egendom tillhörig hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare skadas vid en brand- eller läckageskada, som är ersättningsbar genom denna försäkring. Ersättning lämnas för den självrisk, som hyresgästen eller bostadsrättsinnehavaren drabbas av vid utnyttjandet av sin hemförsäkring.

10.2. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada, som hyresgästen eller bostadsrättsinnehavaren är ansvarig för eller har orsakat.

10.3. Högsta ersättningsbelopp

Ersättningen för självriskbefrielse är begränsad till 4 000 kronor per hyresgäst vid ett och samma skadetillfälle.

11. Allriskförsäkring – Egen entreprenad

Denna allriskförsäkring är anpassad för er verksamhet som fastighetsägare och ger allriskskydd för egendom på arbetsområde. Dessutom ger allriskförsäkringen skydd för befintlig egendom i direkt anslutning till arbetsområde. Försäkringen följer kraven på minimiomfattning i allriskförsäkring med beskrivning i AF AMA i anslutning till AB och ABT eller motsvarande branschavtal.

11.1. För vem, när och var allriskförsäkringen gäller

Allriskförsäkringen gäller för försäkringstagaren i egenskap av fastighetsägare och beställare om denne är byggherre (de försäkrade).

11.2. Allriskförsäkringen gäller i fråga om

- Arbeten för försäkringstagaren som fastighetsägare och för eventuella underentreprenör i den omfattning försäkringstagaren enligt skriftligt avtal med denne åtagit sig att hålla försäkring
- Hjälpmedel även för ägare till hjälpmedel som försäkringstagaren leasar, hyr, lånar eller köpt enligt avbetalningskontrakt
- Befintlig egendom även för privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare. För annan än försäkringstagaren gäller försäkringen dock endast i mån den inte har rätt till ersättning genom försäkring som han tecknat för egen räkning.

11.3. Med Arbeten avses

egendom och arbetsprestationer, som byggherren (beställaren) tillhandahåller samt egendom av förbrukningskaraktär ingående i den försäkrades avtalade åtaganden. I Arbeten ingår även material och varor, som byggherre tillhandahåller.

11.4. Med Hjälpmedel avses

egendom, som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande på arbetsområde.

11.5. Med Befintlig Egendom avses

byggherren tillhörig egendom inom eller i direkt anslutning till arbetsområde. Med Befintlig Egendom avses även egendom i direkt anslutning till Arbetsområde tillhörig hyresgäst eller bostadsrättsinnehavare.

11.6. Allriskförsäkringen gäller

under den tid, som försäkringen är i kraft med nedan angivna begränsningar.

- Under entreprenadtiden gäller försäkringen till dess entreprenaden eller del av den avlämnats.
- Vid skada, som har orsakats av att entreprenaden helt eller delvis tagits i bruk före avlämnandet eller övertagandet, gäller att försäkringen inte omfattar skada i den mån skadan kan ersättas genom annan försäkring.

11.7. Garantitid

Allriskförsäkringen gäller efter avlämnande eller övertagande

- under avtalad garantitid, dock i högst två år från garantitidens början, för skada som beror på fel i Arbeten och som upptäcks under garantitiden
- i högst tre år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i arbeten. Detta gäller under förutsättning att försäkringstagaren enligt kontraktshandlingarna är skyldig att ersätta skadan.

11.8. Entreprenad i egen regi

Försäkringen gäller till dess att arbeten färdigställts eller dessförinnan tagits i bruk. Fördröjs färdigställandet eller ibruktagandet på grund av marknadsmässiga skäl gäller försäkringen under högst tre månader, räknat från den tidpunkt då färdigställandet eller ibruktagandet kunnat ske, om dessa skäl inte förelegat.

11.8.1. Allriskförsäkringen gäller

- på arbetsområde, som står till den försäkrades disposition för entreprenadens eller montagetets utförande och som är beläget inom Norden
- på tillfällig förvaringsplats inom Norden för material avsett att ingå i pågående arbete, som omfattas av försäkringen
- för hjälpmedel även på annan plats inom Norden i samband med tillfällig förvaring, reparation eller service
- under landtransport inom Norden till eller från arbetsområde samt under lastning och lossning i samband med sådan transport.

11.9. Försäkrat intresse

Allriskförsäkringen gäller endast sådan skada, som består i att egendomens värde minskat eller gått förlorat. Försäkringen avser således inte förlust, som beror på att egendomen inte kan användas under viss tid eller på beräknat sätt och inte heller förlust genom avbrott i verksamheten.

11.10. Försäkrad egendom och försäkringsbelopp

Allriskförsäkringen gäller för egendom, som försäkrad äger eller försäkringstagaren enligt entreprenadhandlingarna eller annat skriftligt avtal är ersättningsskyldig för eller åtagit sig att försäkra. För Arbeten gäller helvärdeförsäkring. I övrigt gäller förstariskförsäkring.

Allriskförsäkringen gäller för följande egendom endast om särskilt tilläggsavtal finns:

- Arbeten – i den mån arbetsåtagandet överstiger 800 000 kronor – avseende petrokemisk industri, bro, viadukt, bergrum, tunnel, dammbyggnad, vattenkraftstation, atomkraftverk, hamnanläggning eller arbeten under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav.
- Hjälpmedel av typ mobilkran, tornsvängkran, grävschakt-, väg- och pålningsmaskin samt övriga motordrivna fordon och släpfordon till dessa, luftfartyg, luftkuddefarkoster (svävare), hydrokoptrar, skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk samt byggnadsverk under bogsering till sjöss.

Försäkringsbeloppet för Arbeten ska motsvara återanskaffningsvärdet jämte värdet av material, varor och arbete, som beställaren tillhandahåller.

Underlaget för beräkningen ska kunna uppvisas vid skada.

11.10.1. Allriskförsäkringen gäller

– om annat belopp inte har angivits i försäkringsbrevet – för följande egendom upp till högst nedan angivna belopp:

- Arbeten – upp till högst två miljoner kronor
- Befintlig Egendom – upp till högst en miljon kronor
- Hjälpmedel – upp till högst 80 000 kronor
- Arbetstagares Egendom - upp till 8 000 kronor för varje arbetstagare eller det högre belopp, som kan finnas angivet i respektive kollektivavtal exklusive pengar och värdehandlingar.
- Pengar och värdehandlingar som tillhör försäkringstagaren förvarade i låst värdeskåp enligt minst standard SS 3150 upp till sammanlagt högst 40 000 kronor
- vid rån och överfall upp till sammanlagt högst 80 000 kronor.
- Ritningar, arkivalier och datamedia - upp till sammanlagt högst 80 000 kronor.

11.10.2. Vad allriskförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisker

Försäkringen gäller för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

11.10.3. Allmänt gäller inte allriskförsäkringen för skada

- som består i förslitning, förbrukning, korrosion (t ex rost eller frätning), kavitation, beläggning eller annan avsättning
- genom svinn
- genom stöld, bedrägeri, förskingring eller liknande förmögenhetsbrott. Försäkringen gäller dock för skada genom stöld eller annat tillgrepp om tidpunkten för brottet kan preciseras och om rimliga säkerhetsåtgärder har vidtagits med hänsyn till egendomens värde och förhållandena i övrigt.
- av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med dammgengombrott i damm som inte är Arbeten.

11.10.4. För Arbeten gäller inte allriskförsäkringen kostnad för att åtgärda

- fel i material eller i utförd arbetsprestation och inte heller för skada på Arbeten, som orsakats av sådant fel
- Arbeten, som är felaktiga p.g.a. ofullständiga eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar och inte heller för skada på Arbeten, som orsakats av sådan felaktighet. Undantaget avser dock endast sådana kostnader, som skulle ha uppkommit om felaktigheten hade åtgärdats omedelbart före skadans uppkomst.

11.10.5. För Hjälpmedel gäller inte allriskförsäkringen för skada

- på förbrukningsmaterial (t.ex. drivmedel, däck och slangar, filter, linor, packningar, remmar och kedjor, larvband och transportband) om inte skadan uppkommit genom brand eller inbrott
- av sådan art, som inte är till följd av påvisbar yttre orsak
- som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem.

11.10.6. För Befintlig Egendom gäller inte allriskförsäkringen utan särskilt tilläggsavtal för skada genom

- sprängning
- pålning, spontning eller annat grundläggningsarbete.

11.10.7. Självrisk

Om inte annat anges i försäkringsbrevet är självrisken vid varje skadetillfälle 20 000 kronor.

11.10.8. Självrisk för beställaren

Vid skada, som beställaren ska ansvara för, är självrisken 40 000 kronor.

11.10.9. Flera skador

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffade – ska tillämpas

- vid flera skador, som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- för skador, som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

11.11. Allmänna och Särskilda föreskrifter

Egendomsförsäkringens Föreskrifter, Åtgärder vid egendomsskada, Skadevärderings- och ersättningsregler samt de Allmänna och Särskilda föreskrifter inklusive påföljder, som gäller för Egendomsförsäkring i syfte att förhindra och begränsa skada, gäller även för denna Allriskförsäkring.

Utöver föreskrifterna enligt ovan gäller följande för inhägnat område:

11.12. Försäkringslokalens omslutningsyta

Med försäkringslokal avses här inhägnat område som uppfyller nedan angivna krav.

Området där den försäkrade egendomen förvaras ska vara omsluten av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port mm) som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 meter hög varav de översta två decimetrarna ska utgöras av minst två rader taggtråd.

Inhägnaden ska anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras.

Inhägnadens fastsättningsanordningar (stolpar, stag med mera) ska vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt. Exempel på godtagbart utförande av stängsel och väggar är

- flätverksstängsel av minst tre millimeters tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 millimeter
- vägg av minst 25 millimeter tjockt trä
- vägg av stålplåt, som är minst en millimeter tjock.

11.13. Dörr, port och grind

Dörr, port och grind ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan.

Dörr, port och grind ska vara låst med av försäkringsbolaget godkänd låsenhet.

Vid gångjärnen ska finnas spärranordning, som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr ska vara försedda med likvärdigt skydd.

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset.

Med godkänd låsenhet anses tillhållarlås med minst sju tillhållare eller cylinderlås med dubbla cylindrar och brytförstärkt slutbleck, som infästs med kraftigt snedställda skruvar.

Som godkänd låsenhet avses även hänglås med beslag i minst klass fyra.

11.13.1. Åtgärder vid skada

De Åtgärder vid egendomsskada, som gäller för Egendomsförsäkring, gäller även för denna Allriskförsäkring.

11.14. Skadevärderings- och ersättningsregler

Skadevärderingsregler

11.14.1. Arbeten, Hjälpmedel och Befintlig egendom

Skada värderas till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egendomen på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material.

11.14.2. I skadekostnaden ska inte räknas in

- merkostnad, som föranleds av reparation på övertid eller som uppkommit genom att transport skett på annat sätt än med sedvanligt transportmedel
- värdeminskning, som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan.

Utökas i samband med återställandet skadat föremåls utrustning eller avkastningsförmåga, ska vid värderingen skälig hänsyn tas till detta.

Om Hjälpmedel eller Befintlig Egendom minskat i värde genom ålder, slitage och omodernitet med mer än halva nyanskaffningsvärdet vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värdet.

Återställs inte den skadade egendomen inom två år och på samma plats, värderas skadan till skillnaden mellan egendomens dagsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

11.14.3. Ritningar, arkivalier och datamedia

Skada värderas till de normala kostnader, som inom två år nedläggs för att återställa den förlust av för verksamheten nödvändig information som uppkommit genom skadan.

Med ritningar, arkivalier och datamedia avses endast sådana ritningar, register eller kartotek, som innehåller information, som med nödvändighet måste återskapas efter skada.

11.14.4. Pengar och värdehandlingar

Skadan värderas till de normala kostnader, som inom två år nedläggs på återställande.

11.14.5. Arbetstagares egendom

Arbetstagares egendom, som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal, värderas enligt kollektivavtalets regler. Arbetstagares egendom i övrigt värderas enligt Försäkringsbolagets villkor för hemförsäkring.

11.15. Ersättningsregler

Allriskförsäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast lämna ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är högre.

11.15.1. Helvärdesförsäkring

Fullständig försäkring för Arbeten föreligger om försäkringsbeloppet motsvarar minst det belopp, som beräknas enligt reglerna i avsnitt "Försäkrad egendom och försäkringsbelopp". Föreligger fullständig försäkring ersätts uppkommen skada i dess helhet upp till försäkringsbeloppet med de begränsningar, som framgår av villkoren i övrigt. Föreligger inte fullständig försäkring (underförsäkring) ersätts endast så stor del av skadan, som försäkringsbeloppet utgör av det rätta försäkringsbeloppet.

Vid underförsäkring görs motsvarande reducering för räddnings-, röjnings- och forceringskostnader.

Vid skada under garantitiden föreligger inte underförsäkring om entreprenaden varit rätt försäkrad i Försäkringsbolaget under entreprenadtiden.

11.15.2. Förstariskförsäkring

Gäller försäkringen på första risk ersätts uppkommen skada inklusive röjningskostnader upp till försäkringsbeloppet med de begränsningar, som framgår av villkoren i övrigt.

11.15.3. Räddnings- och röjningskostnad

Utöver försäkringsbeloppet för den skadade egendomen ersätts nödvändiga räddnings- och röjningskostnader.

Ersättning lämnas med högst 1,2 miljoner kronor.

11.15.4. Forceringskostnad

Utöver försäkringsbeloppet lämnas ersättning för skäligen merkostnader, som beror på forceringsåtgärder i samband med reparation av ersättningsbar skada. Ersättning lämnas med 10 procent av skadekostnaden, dock högst 1,2 miljoner kronor.

11.15.5. Skada vid transport till eller från arbetsområde

Ersättning lämnas upp till försäkringsbeloppet, dock med högst 400 000 kronor vid varje skadetillfälle och endast om försäkringstagaren står faran för egendomen och skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

11.15.6. Låsändringar

Låsändringar till följd av att nyckel eller låskod förkommit ersätts med upp till 400 000 kronor. För ersättningsbar skada krävs att nyckel eller kod förvarats i godkänt värdeskåp hos försäkringstagaren eller dennes ombud och stulits i samband med inbrott eller förkommit vid rån.

12. Hyresförlustförsäkring

12.1. För vem och när försäkringen gäller

Hyresförlustförsäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- hyresförlust som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden).

12.2. Försäkrat intresse och högsta ersättningsbelopp

12.2.1. Försäkrat intresse

Hyresförlustförsäkringen gäller för hyresförlust, extrakostnader vid utrymning och för merkostnader i fastighetsförvaltningen till följd av en ersättningsbar egendomsskada.

Med hyresförlust avses minskning av hyresintäkt, som hänförs till försäkrad byggnad.

12.2.2. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för merkostnader vid fastighetsförvaltning är 400 000 kronor.

Mer- och extrakostnader, som drabbar hyresgäst, ersätts per lägenhet med upp till högst 2 000 kronor per dygn i högst fem dygn.

I övrigt gäller hyresförlustförsäkringen utan beloppsgrens om inte annat anges i försäkringsbrevet.

12.3. Vad hyresförlustförsäkringen gäller för

Hyresförlustförsäkringen gäller för

- hyresförlust genom sådan skada på egendom, som egendomsförsäkringen gäller för
- hyresförlust genom oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten, värme, ånga eller data- och/eller telekommunikation till den försäkrade verksamheten, på grund av sådan egendomsskada på landbaserad egendom som ägs eller nyttjas av leverantören som hade varit ersättningsbar genom denna försäkring om den hade inträffat på ett försäkringsställe – och under förutsättning att den försäkrade ingått ett skriftligt leveransavtal med leverantören
- extrakostnader vid utrymning
- merkostnader vid fastighetsförvaltningen
- mer- och extrakostnader, som drabbar hyresgäst, om hyresgästen saknar egen hemförsäkring.
- avbrott till följd av att tillträde till den försäkrade verksamheten hindras genom fysisk avspärrning, som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet, på grund av fysisk skada eller hot om fysisk skada. Försäkringen gäller inte om avspärrningen uppkommit med anledning av en i förväg planlagd händelse.
 - Högsta ersättning är 10 prisbasbelopp

Försäkringen gäller för hyresförlust även när egendomsförsäkringen inte gäller för egendomsskadan, om detta beror på att leverantör eller entreprenör är ansvarig på grund av åtagande i avtal.

Försäkringen ersätter ofrånkomliga merkostnader för rimliga åtgärder att upprätthålla den försäkrade fastighetsförvaltningen efter egendomsskada i den omfattning den skulle ha haft om skadan inte inträffat.

Sådan ersättning lämnas under högst 12 månader räknat från den dag egendomsskadan inträffade.

Gör hyresgäst bruk av sin rätt att med anledning av skadan säga upp hyresavtalet före hyrestidens utgång och kan lägenheten sedan den reparerats inte hyras ut för den återstående tiden, ersätts hyresförlust även för denna tid. Sådan ersättning lämnas dock i högst tre månader.

12.4. Vad hyresförlustförsäkringen inte gäller för

12.4.1. Hyresförlustförsäkringen gäller inte

- förlust föranledd av genombrott av kraftverksdamm eller regleringsdamm för kraftproduktion
- förlust som beror på förlängd avbrottsdamm på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, t.ex. bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist
- sådan förlust som orsakats av att en del av ansvarstiden utnyttjats för förbättring, utvidgning eller annan förändring av den skadade byggnaden utöver dess återställande till samma skick, som före skadetillfället.

Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighets åtgärd.

12.4.2. Hyresförlustförsäkringen ersätter inte

- förlust av inkomst eller goodwill
- kostnad, som beror på att skadad egendom inte omedelbart återanskaffats om inte dröjsmålet beror på hinder, som försäkringstagaren inte kunnat påverka.

12.5. Hyresförlust under ansvarstiden

Hyresförlustförsäkringen gäller endast för sådan hyresförlust som uppkommit under ansvarstiden. Ansvarstiden är 24 månader om inte annat anges i försäkringsbrevet.

12.6. Grundsjälvrisk

Hyresförlustförsäkringen gäller med den grundsjälvrisk som anges i försäkringsbrevet. Lägsta självrisken är 20 000 kronor.

Vid samtlig egendomsskada och hyresförlust tillämpas endast en gemensam självrisk, den högsta.

12.7. Föreskrifter

För hyresförlustförsäkringen gäller samma säkerhetsföreskrifter som för Egendomsförsäkringen. Detsamma gäller beträffande påföljd vid åsidosättande av föreskrift.

12.8. Åtgärder vid hyresförlust

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt och om det kan antas varit till men för Försäkringsbolaget, är Försäkringsbolaget berättigat till skäligt avdrag på ersättningsbelopp som annars skulle betalats eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet. Skada, som kan medföra ersättningskrav, ska anmälas till Försäkringsbolaget så snart som möjligt.

Har hyresförlusten orsakats av egendomsskada som består i stöld, inbrott, rån, överfall eller annat brott ska den försäkrade snarast göra polisanmälan och sända in polisintyget till Försäkringsbolaget.

12.9. Ersättningskrav

Vid avbrottsskada ska skriftligt ersättningsanspråk framställas till Försäkringsbolaget senast tre månader efter ersättningstidens slut. Framställs kravet senare är Försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till Försäkringsbolaget senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Om så inte sker är Försäkringsbolaget fritt från ansvar. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot Försäkringsbolaget enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

Den försäkrade är skyldig att bistå Försäkringsbolaget vid skadeutredningen och att på anmodan styrka ersättningskravet och tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar, som behövs för att bedöma Försäkringsbolagets ansvarighet och ersättningens storlek.

13. Skadevärderings- och ersättningsregler

13.1. Skadevärderingsregler

13.1.1. Uthyrd lokal

För uthyrd lokal beräknas hyresförlusten till skillnaden mellan å ena sidan den nedsättning i hyran som hyresgästen enligt lag kan kräva, och å andra sidan minskade kostnader för uppvärmning, belysning m. m. samt ränta på ersättning för egendomsskadan.

13.1.2. Del som försäkringstagaren själv använder

För sådan del av byggnaden som försäkringstagaren själv använder eller utan ersättning upplåter till annan, beräknas hyresförlusten som om den varit uthyrd mot skälig hyra.

13.1.3. Bostadsrättslägenhet

För bostadsrättslägenhet beräknas hyresförlusten på motsvarande sätt med utgångspunkt från den nedsättning av årsavgiften, som kan krävas.

13.1.4. Skadevärdering genom skiljeförfarande

Vid tvist om hyresförlustens storlek ska på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljeförfarande.

13.2. Ersättningsregler

13.2.1. Ersättningsbeloppet utgörs av

hyresförlust enligt skadevärderingsreglerna med avdrag för

- självrisk
- eventuellt avdrag för underförsäkring
- eventuell nedsättning av ersättningen vid åsidosättande av föreskrift och räddningsplikt.

13.2.2. Underförsäkring

Om underförsäkring föreligger i egendomsförsäkringen tillämpas samma regler om reducerad ersättning även för hyresförlusten.

13.2.3. Ränta under ansvarstiden

Försäkringsbolaget ersätter skälig ränteförlust och/eller räntekostnad under ansvarstiden med hänsyn till att ersättningen inte betalas förrän efter ansvarstidens slut. Vid beräkning av ränteförlust eller räntekostnad tillämpas Riksbankens referensränta.

13.2.4. Betalning och ränta

Skada regleras efter ansvarstiden slut. Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort sina åligganden.

Om polisutredning eller värdering genom skiljeförfarande avvaktas, ska ersättning betalas senast en månad efter det att Försäkringsbolaget erhållit utredningen eller värderingen.

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt Räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalar Försäkringsbolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Försäkringsbolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra sina åligganden.

Ränta betalas inte om den är mindre än 400 kronor.

14. Ansvarsförsäkring

14.1. För vem, när och var försäkringen gäller

14.1.1. Vem försäkringen gäller för

Ansvarsförsäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren samt för dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten (de försäkrade).

Försäkringen gäller också för den försäkrade som ägare, brukare eller tomträttsinnehavare av försäkrad fastighet vid skada, som är hänförlig till den försäkrade verksamheten, samt för byggnads- och anläggningsarbeten, som försäkringstagaren utför eller låter utföra på sådan fastighet.

14.1.2. När försäkringen gäller

Ansvarsförsäkringen gäller för ansvarsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft. Vid miljöskada gäller försäkringen endast för skada som upptäckts under försäkringstiden.

14.1.3. Var försäkringen gäller

Ansvarsförsäkringen gäller i hela världen utom i USA och Kanada om inte annat anges i försäkringsbrevet. För skada som inträffar under försäljnings- och inköpsresor, konferenser och mässor gäller försäkringen i hela världen.

14.2. Vad ansvarsförsäkringen gäller för

Omfattning

14.2.1. Person – och sakskada

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler och försäkrade avtal vid

- person- och sakskada
- förmögenhetsskada som är en följd av en ersättningsbar person- eller sakskada.

14.2.2. Ren förmögenhetsskada

14.2.2.a. Ingrediens – och komponentsskada

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som beror på att egendom

- med vilken levererad produkt förenats (genom exempelvis sammanfogning, sammansmältning, blandning, pressning, applicering, ytbehandling eller emballering)
- som – efter bearbetning eller förädling eller användning av levererad produkt - helt eller till en del består av denna produkt
- som är djur eller växter, efter förbrukning av levererad produkt
- som är informationsbärare (som t ex trycksaker eller datamedia) efter överföring av information från levererad produkt skadas eller försämras, blir dyrare att bearbeta eller framställa, minskar i värde eller – helt eller delvis – inte kan användas för sitt ändamål.

14.2.2.b. Skada enligt Dataskyddsförordningen (GDPR)

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av personuppgiftsansvarig kan bli skyldig att betala enligt Dataskyddsförordningen. Ersättningsbeloppet för detta skydd framgår av avsnittet Försäkringsbelopp.

14.2.2.c. Skada enligt Miljöbalken

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt Miljöbalken. Ersättningsbeloppet för detta skydd framgår av avsnittet Försäkringsbelopp.

14.2.3. Entreprenadansvar

Försäkringen gäller för skada på egendom som omhändertagits i försäkrad fastighetsverksamhet avseende bygg- och anläggningsarbeten i egen regi samt fastighetsskötsel på uppdrag.

Anmärkning: Omfattar även fastighetsskötsel samt reparations-, rivnings-, ombyggnations-, underhålls-, eller installationsarbeten avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

14.2.3.a. Entreprenörens ansvar för miljöskada

Försäkringen omfattar skadeståndskrav mot försäkrad för miljöskada orsakad av försäkrad entreprenadverksamhet. Med miljöskada avses såväl person- och sakskada som ren förmögenhetsskada enligt 32 kap. miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler.

Skadeståndskrav till följd av ändring av grundvattennivån omfattas av försäkringen endast om skadan oförutsett inträffar inom två år efter utförandet av arbetet.

Skadeståndskrav till följd av arbete eller avspärrning som försvårat eller hindrat tillträde till fastighet, verksamhet, anläggning, väg, byggnad eller lokal omfattas av försäkringen endast om arbetet eller avspärrningen var en direkt följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

14.2.3.b. Samordningsansvar enligt arbetsmiljölagen

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet som följer av det samordningsansvar som den försäkrade har enligt 3 kap 6 § eller 3 kap 7c § arbetsmiljölagen.

14.2.3.c. Kvalitets- och kontrollansvar enligt plan- och bygglagen

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som kan åläggas riksbehörig eller av byggnadsnämnd godkänd kvalitetsansvarig anställd hos försäkrad.

14.2.3.d. Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader, konsumenttjänstlagen

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt

- allmänna bestämmelser för småhusentreprenader (ABS-05/ABS-09) p.20 och
- konsumenttjänstlagen (1985:716) §§ 31-35.

Försäkringen omfattar dock inte kostnad som är en följd av försening i leverans.

14.2.3.e. Försäkringsbelopp

För följande omfattningar gäller ett begränsat försäkringsbelopp som anges i 14.4.2. Högsta ersättningsbelopp:

- Miljöskada, sak- och ren förmögenhetsskada.
- Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader, konsumenttjänstlagen.
- Kvalitets- och kontrollansvar enligt plan- och bygglagen

14.2.4. Försäkringsbolagets åtaganden

Vid skadeståndskrav, som kan omfattas av ansvarsförsäkringen och som överstiger självriskens, åtar sig Försäkringsbolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den, som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och då betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader, som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan
- betala det skadestånd, som den försäkrade är skyldig att erlagga

Vid skadeståndskrav för personskada åtar sig Försäkringsbolaget att utreda om skadeståndskrav föreligger även om kravet understiger självriskens.

14.3. Vad ansvarsförsäkringen inte gäller för

14.3.1. Levererad produkt eller felaktigt utfört arbete

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada på produkt som den försäkrade levererat eller för felaktigt utfört arbete. Ansvarsförsäkringen gäller inte heller för kostnader för någon av följande åtgärder som har anknytning till produkt eller arbete som den försäkrade levererat eller utfört:

- information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist
- reklamation eller undersökning
- återtagande eller borttagande
- omleverans eller utbyte
- prisavdrag, tackningsköp eller hävning
- reparation eller justering.

Försäkringen gäller däremot om skadan inträffar till följd av att den försäkrade fullgör annat avtal än det tidigare leveransavtalet eller utför underhålls – eller servicearbete efter garantitidens utgång.

Med skada på levererad produkt avses här även skada, som beror på att den levererade produkten måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp i samband därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten.

14.3.2. Omhändertagen egendom

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada på omhändertagen egendom.

14.3.3. Hyrd, leasad, lånad, nyttjad egendom

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller någon för dennes räkning hyrt, leasat, lånat eller nyttjat.

14.3.4. Trafik med motordrivet fordon

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada

- som omfattas av trafikförsäkring, som tecknas i landet i fråga och som inträffar till följd av trafik med motordrivet fordon
- för vilket Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lag gäller eller
- när fordonet används inom tävlingsområde och den försäkrade eller någon, som denne ansvarar för, är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Detta undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

14.3.5. Luftfartyg, skepp och båtar

Ansvarsförsäkringen gäller inte för

- skada genom luftfartyg, svävare eller hydrokopter
- sakskada orsakad genom segel- eller maskindrivna skepp och båtar eller genom kollision med av dessa bogserade föremål.
- Miljöansvar
- Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av
- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö, vattentäkt eller annat vattenområde, grundvatten samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- förändring av grundvattennivån
- rök, sot, damm, ånga, gas eller annan luftförorening
- buller eller skakningar
- värme, lukt eller ljus
- fukt eller kondens
- översvämning i samband med nederbörd såvida inte skadan beror på att fel
- har begåtts tillfälligt
- plötsligt och oförutsett har uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Detta undantag gäller inte för skada genom levererad produkt.

14.3.6. Byggherre

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada som omfattas av Miljöbalken eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten. Försäkringen gäller heller inte för övertaget byggherreansvar. Försäkringen gäller dock om investeringskostnaden för sådant arbete uppgår till högst 10 000 000 kronor och den försäkrade inte är ett byggnadsentreprenadföretag. För miljöskada, sak- och ren förmögenhetsskada gäller begränsat försäkringsbelopp, som anges nedan i 14.4.2. Högsta ersättningsbelopp.

14.3.7. Asbest, PCB m.m.

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada orsakad av skadebringande egenskap hos asbest, formaldehyd, PCB eller andra obeprövade material.

14.3.8. Vissa personskador

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada orsakad av läkemedel, elektriska magnetiska fält samt skadebringande egenskaper hos tobak.

14.3.9. Bristfälliga undersökningar

Ansvarsförsäkringen gäller inte skada genom levererad produkt när den försäkrade underlåtit att utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att fel, brist eller defekt i produkten inte upptäckts.

14.3.10. Vite, straffskadestånd och böter

Ansvarsförsäkringen gäller inte för vite, straffskadestånd (punitive damages) och böter eller annan liknande ersättning, såvida det inte är fråga om ersättningsbar skadeståndsskyldighet.

14.3.11. Rådgivande verksamhet

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada, som uppkommit till följd av fel eller brist i rådgivning, när den försäkrades uppdrag uteslutande avser rådgivning (konsultverksamhet).

14.3.12. Förutsebar skada

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada, som orsakats av handling eller underlåtenhet, som med hänsyn till omständigheterna inneburit betydande risk för skadans uppkomst. Ansvarsförsäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att vare sig den försäkrade eller dennes arbetsledning varit medveten eller borde ha varit medveten om skaderisken.

14.3.13. Lag, myndighetsföreskrift, domstols dom eller beslut

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada, som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighetsföreskrift, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att driftsledningen varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

14.3.14. Arbetsskada

Ansvarsförsäkringen gäller inte för arbetsskada. Med arbetsskada avses här alla skador, som orsakas arbetstagare på grund av arbete, i samband med arbete eller under arbete.

14.3.15. Ersättning från annan

Ansvarsförsäkringen gäller inte i den mån skada kan ersättas genom socialförsäkring, annan gällande försäkring, annan ersättningsform eller som tjänsteförmån. Ansvarsförsäkringen gäller dock om lagenlig återkravs rätt utövas mot försäkrad.

14.4. Försäkringsbelopp

14.4.1. Normalt belopp

Försäkringsbeloppet anger det sammanlagda beloppet för skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, skiljemanna-, rättegångs- och räddningskostnader.

Utrednings- och förhandlingskostnader avser arbetskostnader som utförs av annan än Försäkringsbolagets personal.

Om inte annat anges i försäkringsbrevet är försäkringsbeloppet 20 000 000 kronor per skada.

14.4.2. Högsta ersättningsbelopp

Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp vid varje skadetillfälle och totalt två försäkringsbelopp per försäkringsår, dock högst

- 10 000 000 kronor per skada dock maximalt 20 000 000 kronor per försäkringsår för materiell och immateriell skada enligt allmän dataskyddsförordning (GDPR).
- 2 000 000 kronor per skada, dock maximalt 4 000 000 kronor per försäkringsår för ren förmögenhetsskada enligt Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader eller konsumenttjänstlagen.
- 10 000 000 kronor per skada dock maximalt 20 000 000 kronor per försäkringsår för sak- och ren förmögenhetsskada vid miljöskada.
- 5 000 000 kronor per skada, dock maximalt 10 000 000 kronor per försäkringsår för ren förmögenhetsskada enligt Allmänna bestämmelser för Kvalitets- och kontrollansvar enligt plan- och bygglagen.

14.5. Föreskrifter

14.5.1. Den försäkrade är skyldig att

- iaktta de föreskrifter, som anges i försäkringsbrevet
- se till att dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar i rimlig omfattning förvaras och på Försäkringsbolagets begäran uppvisas vid inträffad skada.

Har den försäkrade inte iakttagit sina skyldigheter enligt föreskrifterna och har detta medfört väsentlig nackdel i utredningen av skadestandsfrågan eller ersättningsberäkningen, görs ett skäligt avdrag på den ersättning, som annars skulle betalas. Avdraget är dock lägst 20 000 kronor och högst 400 000 kronor.

14.6. Åtgärder vid skada

14.6.1. Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte iakttagit denna räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för Försäkringsbolaget, har Försäkringsbolaget rätt att göra skäligt avdrag på den ersättning, som annars skulle ha betalats, eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

14.6.2. Skadeanmälan

Skada, som kan medföra ersättningskrav, ska anmälas till Försäkringsbolaget så snart som möjligt. Om den försäkrade försummar att göra anmälan och detta innebär att Försäkringsbolaget, har Försäkringsbolaget rätt att göra avdrag på ersättningen eller till fullständig befrielse från att lämna ersättning.

14.6.3. Skadeståndskrav

Anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska anmälas till Försäkringsbolaget senast ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskydd inträdde. Om så inte sker är Försäkringsbolaget fritt från ansvar. Det som anges i detta stycke påverkar inte en skadelidandes rätt att rikta direktkrav mot Försäkringsbolaget enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 försäkringsavtalslagen (2005:104).

14.6.4. Uppgiftsskyldighet och utredning

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning göra de utredningar, analyser och undersökningar som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet och som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet. I händelse av rättegång ska den försäkrade se till att vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos den försäkrade anställd personal.

14.6.5. Uppgörelse i godo

Om Försäkringsbolaget så begär är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Den försäkrade har dock inte rätt att utan Försäkringsbolagets tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller betala ut ersättning. Iakttar den försäkrade inte av Försäkringsbolaget lämnade föreskrifter, är Försäkringsbolaget fritt från ansvar om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Har Försäkringsbolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd, är Försäkringsbolaget fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och att göra ytterligare utredning.

14.6.6. Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör hos polis eller annan myndighet, eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta Försäkringsbolaget om detta. Försäkringsbolaget har rätt att utse rättegångsombud och lämna denne för rättegången nödvändiga anvisningar och instruktioner.

Om den försäkrade inte iakttar dessa skyldigheter kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot Försäkringsbolaget och inte heller ersätts rättegångs- eller skiljemannakostnader.

14.7. Ersättningsregler

14.7.1. Serieskada

Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet är begränsat till ett (1) försäkringsbelopp

- vid skada genom levererad produkt om flera skador orsakats av samma fel, brist eller defekt hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffat under ett eller flera försäkringsår. Ersättning lämnas därvid inom det försäkringsbelopp, som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade.
- för skador som uppkommit av samma orsak och inträffat vid samma tillfälle.
- vid miljöskador, som uppkommit av samma orsak vid samma tillfälle. Ersättning lämnas därvid inom det försäkringsbelopp, som gällde vid den tidpunkt då första skadan upptäcktes. Endast kostnad som avser den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden omfattas.

14.7.2. Räddningskostnad

Om den försäkrade haft kostnader (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada, som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäligen. Ersättning lämnas dock inte för kostnad för att avvärja befarad skada på grund av defekt hos levererad produkt.

14.7.3. Betalning och ränta

Ersättning ska betalas senast en (1) månad efter det att den försäkrade fullgjort sina åligganden. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt Rättelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalar Försäkringsbolaget ränta enligt Riksbankens referensränta. Räntekostnad som uppkommer genom att den försäkrade inte iakttar eller dröjer med att fullgöra vad som krävs enligt villkoret ersätts inte. Inte i något fall ersätts ränta understigande 400 kronor.

14.7.4. Ersättningsbeloppet

Ersättningsbeloppet utgörs av

- kostnader enligt åtagandet för ansvarsförsäkringen
- eventuella räddningskostnader

med avdrag för

- självrisk
- eventuell nedsättning av ersättningen vid åsidosättande av föreskrift
- eventuell nedsättning av ersättningen vid åsidosättande av räddningsplikt

och med hänsyn till

- gällande försäkringsbelopp och högsta ersättningsbelopp.

14.8. Självrisker

14.8.1. Grundsjälvrisk

Självrisken är 4 000 kr vid varje skadetillfälle.

14.8.2. Särskild förhöjd självrisk

Självrisken är 30 procent av skadebeloppet, dock lägst 40 000 kronor, eller vald högre grundsjälvrisk, och högst 400 000 kronor, vid sakskada genom brand eller explosion, som orsakats av svetsning, skärning, lödning, isolering, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete, som medför uppvärmning eller gnistbildning.

14.8.3. Självrisk vid flera skador

Endast en självrisk dras av

- vid flera skador, som orsakats av samma defekt hos en eller flera levererade produkter
- för skador som har uppkommit av samma orsak och vid samma skadetillfälle.

15. Rättsskyddsförsäkring

15.1. För vem, när och var försäkringen gäller

15.1.1. Vem försäkringen gäller för

Rättsskyddsförsäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) samt dennes arbetstagare. Vid skattemål gäller försäkringen endast för försäkringstagaren. Försäkringen gäller också för den försäkrade som ägare, brukare eller tomträttsinnehavare av fastighet om den försäkrade verksamheten huvudsakligen bedrivs eller har bedrivits i sådan fastighet.

15.1.2. När försäkringen gäller

15.1.2.a. Tvistemål

15.1.2.a.i. 2 års-regel

Rättsskyddsförsäkringen gäller för tvist, som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden) under förutsättning att försäkringsskydd för samma risk har varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år. I denna tid får även inräknas tid då samma risk varit försäkrad i annat bolag.

15.1.2.a.ii. Gällt i mindre än 2 år

Om försäkringsskyddet inte varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år när tvist uppkommer, gäller försäkringen ändå under förutsättning att de händelser eller omständigheter, som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden och att försäkringen gällde vid tidpunkten för tvistens uppkomst.

15.1.2.a.iii. Upphört att gälla när tvistemålet uppkommer

Rättsskyddsförsäkringen gäller även för tvist, som uppkommer efter det att rättsskyddsförsäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, förutsatt att de händelser och omständigheter, som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden och att inte längre tid än tio år har förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade. Preskriptionstiden räknas från det att ombud anlitas.

15.1.2.b. Skattemål

15.1.2.b.i. Gällande försäkring

Rättsskyddsförsäkringen gäller för skattemål som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft (försäkringstiden) under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för skattemålet inträffat under försäkringstiden.

15.1.2.b.ii. Upphört att gälla när skattemålet uppkommer

Rättsskyddsförsäkringen gäller även för skattemål som uppkommer efter att försäkringen upphört om de händelser och omständigheter som ligger till grund för skattemålet inträffat under den tid försäkringen var gällande. Detta gäller dock endast om ansökan om rättsskydd lämnas till Försäkringsbolaget inom 2 år efter att försäkringen upphört.

15.1.2.c. Om försäkringen blivit uppsagd av Försäkringsbolaget

Om försäkringen har sagts upp av Försäkringsbolaget på grund av inte oväsentligt dröjsmål med premiebetalning, om den försäkrade väsentligt åsidosatt sina förpliktelser enligt villkoret eller i villkoret angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som Försäkringsbolaget inte hade kunnat ta i beräkning gäller försäkringen endast om tvistemålet eller skattemålet skriftligen anmälts till Försäkringsbolaget före den dag försäkringen upphört att gälla.

15.1.3. Var försäkringen gäller

Rättsskyddsförsäkringen gäller i tvist

- med motpart, som har hemvist inom Norden
- som avser fastighet belägen inom Norden.

Vid skattemål gäller rättsskyddsförsäkringen endast inom Sverige.

15.2. Vad rättsskyddsförsäkringen gäller för

15.2.1. Omfattning

Rättsskyddsförsäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombuds-, utrednings- och rättegångskostnader, beställda av ombudet i följande tvister som försäkrade inte kan få betalda av staten eller av motpart. Försäkringen gäller endast för kostnader som uppkommer under den tid försäkrad biträds av ombud.

15.2.1.a. Tvist utan rättegång

Rättsskyddsförsäkringen gäller för den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, fastighetsdomstol, tvister som avser frågor som regleras i lagen om allmänna vattentjänster eller föreskrifter som meddelas med stöd av lagen, miljödomstol eller av dispaschör i Sverige eller motsvarande domstolar i övriga nordiska länder. Såvitt gäller miljödomstol avses endast tvist om skadestånd enligt 32 kap miljöbalken. Är tvisten sådan att den först kan prövas av annan instans betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning. Försäkringen gäller dock för ombudskostnader vid prövning i hyresnämnd eller kronofogdemyndighet.

15.2.1.b. Tvist med rättegång

Rättsskyddsförsäkringen gäller för försäkrads egna ombuds- och rättegångskostnader och sådana motparts-kostnader, som den försäkrade efter domstols prövning förpliktigas utge i tvistemål eller som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller även för hyres- eller arrendetvist som prövas vid Svea hovrätt.

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för ombuds- och rättegångskostnader, som försäkrad åtagit sig att betala motpart under förutsättning att det är uppenbart att försäkrad skulle ha ålagts att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvistemålet prövats av domstol.

Som rättegångskostnad räknas även kostnad för medlare som är förmedlad enligt 42 kap. Rättegångsbalken.

15.2.1.c. Tvist med skiljemannaförfarande

Rättsskyddsförsäkringen gäller för kostnader för skiljemannaförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats i ovan nämnda domstolar. Ersättning lämnas för de försäkrades egna kostnader och för sådana motparts-kostnader som de efter skiljemännens prövning förpliktas utge, dock lämnas inte ersättning till skiljemännen.

15.2.1.d. Tvist i skattemål

Rättsskyddsförsäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade fastigheten.

15.3. Vad rättsskyddsförsäkringen inte gäller för

15.3.1. Tvistemål

Rättsskyddsförsäkringen gäller inte för tvist

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3d § första stycket rättegångsbalken (s.k. småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- som rör sådan av den försäkrade bedriven eller planerad verksamhet eller del därav, som enligt miljöskyddslagen kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om denna lag åberopas eller inte
- när den försäkrade begär eller för talan om tillstånd, godkännande eller liknande, om saken prövas av fastighetsdomstol, vattendomstol eller marknadsdomstol
- som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare (t.ex. tvister gällande provision, arbetstvister eller liknande)
- som avser fordran eller annat anspråk, som överlåtits på försäkrad om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
- som grundar sig på försäkrads borgensåtagande eller liknande åtagande
- som avser skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning, som föranlett misstanke om brott eller åtal för brott, som kräver grov oaktsamhet eller uppsåt för straffbarhet
- som avser brottmål
- som avser ersättningsanspråk mot försäkrad, som kan omfattas av ansvarsförsäkring
- som gäller försäkrad i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon, vattenfarkost eller flygfarkost
- där försäkrad är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion
- där försäkrad inte har befogat intresse av att få sin sak prövad
- som avser patenträtt
- som avser ersättningsanspråk, som uppkommit mellan företag inom samma koncern eller mellan delägare, som omfattas av detta försäkringsavtal
- om frågan om rättsskydd kan vänta till dess en annan rättslig angelägenhet, där anspråket stödjer sig på väsentligen likartad grund, har avgjorts (så kallat pilotmål)

15.3.2. Skattemål

Rättsskyddsförsäkringen gäller inte heller i skattemål för biträde i mål

- angående skattebrott eller sköntaxering
- angående arvs- eller gåvoskatt
- om skatt eller avgift har betalats in till myndighet
- angående eftertaxering, som beror på att försäkrad fullgjort sin uppgiftsplikt på oriktigt sätt
- angående fastighetstaxering
- som har samband med köp eller försäljning av aktier eller liknande andelsbevis
- angående moms.

15.4. Ersättningsregler

15.4.1. Kostnader som inte ersätts

Rättsskyddsförsäkringen ersätter inte

- kostnader som avser försäkrads eget arbete, inkomstbortfall, resor eller uppehålle
- kostnader för utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- kostnader för ombuds resor utom Norden
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- bokföringskostnader
- avgifter, räntor, skattetillägg, viten eller böter.

15.4.2. Merkostnader som inte ersätts

Rättsskyddsförsäkringen ersätter inte merkostnader på grund av att försäkrad

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller i övrigt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att få ut ersättning av motpart
- krävs på högre ersättning för ombudskostnader än vad som utdömts efter prövning av domstol.

15.5. Försäkringsbelopp

15.5.1. Högsta ersättningsbelopp

Vid varje tvist, mål eller ärende är Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet för ombuds- och rättegångskostnader begränsad till 400 000 kronor.

För samtliga tvister som uppkommer under samma försäkringsår, är Försäkringsbolagets ersättningsskyldighet begränsad till högst 1 000 000 kronor.

15.5.2. En eller flera tvister

En tvist anses föreligga om

- två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist
- försäkrade har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stödjer sig på samma rättsliga grund
- flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

Kan den försäkrade i en och samma tvist få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera försäkringsbolag, begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 400 000 kronor.

15.6. Särskild självrisk

Vid varje tvist dras från ersättningsbeloppet grundsjälvrisk och särskild självrisk.

Grundsjälvriskan är 8 000 kronor och särskild självrisk är 20 procent av de kostnader som överstiger grundsjälvriskan.

Endast en självrisk tillämpas när

- två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist
- försäkrad har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter, även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund
- flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

15.7. Åtgärder vid tvist

15.7.1. Anmälan om tvist

Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning ska anmäla detta till Försäkringsbolaget.

Den försäkrade anses ha fått kännedom om försäkringsfallet när ombud anlitas i tvist.

15.7.2. Ombud

Ombud ska anlitas. Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombud ska vara lämpligt med hänsyn till ärendets natur och den ort där verksamheten bedrivs och vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos sådan ledamot eller på allmän advokatbyrå eller
- annan person som efter prövning av Försäkringsförbundets nämndkansli visat sig lämplig.

Försäkringsbolaget har rätt att påkalla skiljedom eller att hos Försäkringsförbundets nämndkansli pröva skäligheten av arvode och kostnader för ombud. Ombudet ska förbinda sig att godta sådan prövning.

Vid tvist utomlands har Försäkringsbolaget rätt att bestämma vilket ombud som ska anlitas.

15.8. Ersättningsregler

15.8.1. Ersättningsbeloppet

Ersättningsbeloppet utgörs av

- ersättningsbara kostnader med avdrag för
- självrisk

och med hänsyn till

- gällande försäkringsbelopp och övriga begränsningar.

15.8.2. Betalning av ersättning

Ersättning betalas till ombudet när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir - eller riskerar att bli - ersättningsskyldig till flera, har Försäkringsbolaget rätt att fördela resterande del av ersättningen.

Ersättning à conto förutsätter särskild prövning. Försäkringsbolaget åtar sig att göra utbetalning högst en gång var sjätte månad.

16. Rättsskydd Miljöbrott

Om rättsskyddsförsäkring vid miljöbrott ingår anges detta i försäkringsbrevet.

16.1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen avser endast i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

16.2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid misstanke om miljöbrott som uppkommit under den tid försäkringen varit betald och i kraft under förutsättning att försäkringsskydd för samma risk varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år, när den försäkrade delgavs misstanke om brott. Har försäkringstagaren under nämnda tid haft motsvarande rättsskyddsförsäkring i annat försäkringsbolag får denna tid tillgodoräknas.

Om försäkringsskyddet inte varit gällande under en sammanhängande tid av två år när den försäkrade delgavs misstanke om brott, gäller försäkringen under förutsättning att de händelser och omständigheter, som ligger till grund för misstanke om brott, inträffat under försäkringstiden samt att försäkringen gällt vid tidpunkt när den försäkrade delgavs misstanke om miljöbrott.

16.3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för gärning som begåtts i Sverige.

16.4. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader när den försäkrade misstänks eller åtalas för brott mot arbetsmiljön enligt arbetsmiljölagen eller brottsbalken eller brott mot den yttre miljön enligt miljöbalken.

Utredningskostnader ska ha direkt anknytning till talan om miljöbrott för att ersättas.

16.5. Undantag – begränsningar

Försäkringen gäller inte

- om den försäkrade misstänks eller åtalas för uppsåtlig gärning
- för kostnader som den försäkrade kan eller kunnat få betalda av statliga medel.

16.6. Självrisk

Självrisken är 20 procent av basbeloppet samt 20 procent av skadekostnaden som överstiger 20 procent av basbeloppet.

17. Förmögenhetsbrottsförsäkring

Förmögenhetsbrottsförsäkring gäller enligt det särskilda villkoret, Förmögenhetsbrottsförsäkring för fastighet och fastighetsägare, FEF – lf.

Ansvarsförsäkringens Åtgärder vid skada gäller även för denna Förmögenhetsbrottsförsäkring.

Försäkringens gäller för den verksamhet, som anges i försäkringsbrevet och för försäkringstagaren (den försäkrade) vid skada, som inträffar under försäkringstiden under förutsättning att försäkringens är i kraft.

Skada anses inträffad vid tidpunkten för brottet som inträffas inom Norden.

Försäkringens gäller för den skada (förlust) - även skadestånd - som åsamkas den försäkrade genom att arbetstagare hos denne gjort sig skyldig till något av följande i brottbalken angivna brott förskingring, undandräkt, grov förskingring, bedrägeri, bedrägligt beteende, grovt bedrägeri, stöld, snatteri, grov stöld, trolöshet mot huvudman eller urkundsförfalskning.

Med arbetstagare förstås även den, för vilken den försäkrade har principalansvar enligt skadeståndslagen, även om anställningsförhållande inte föreligger.

Försäkringens gäller för skäliga rättegångskostnader.

Försäkringsbeloppet är 2 000 000 kronor.

Självriskens är 20 000 kronor.

18. Olycksfallsförsäkring för boende och besökare

Olycksfallsförsäkring gäller enligt det särskilda villkoret, Boendeolycksfall för fastighet och fastighetsägare, FEF – lf.

18.1. Vem försäkringen gäller för

Olycksfallsförsäkringen gäller för boende, behöriga besökare till boende och förtroendevalda (de försäkrade).

18.2. Vad försäkringens gäller för

Olycksfallsförsäkringen gäller för personskada, som uppkommer genom olycksfall och som drabbar

- boende och behöriga besökare till boende under vistelse i den försäkrade byggnadens allmänna utrymmen (inkl. entrétrappor till byggnaden)
- boende och förtroendevalda under uppdrag för försäkringstagarens räkning eller vid sammankomst anordnad av försäkringstagaren.

Med olycksfall menas kroppsskada, som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse.

18.3. Försäkringsbelopp

Högsta ersättningsbelopp vid olycksfallsskada är begränsat till 400 000 kronor vid varje skadetillfälle. Denna begränsning gäller även då flera personer skadas av samma orsak och vid samma tillfälle.

18.4. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

19. Tjänstereseförsäkring

Försäkringstagaren har som arbetsgivare tecknat denna försäkring för sina anställda och sina förtroendevalda (de försäkrade). Tjänstereseförsäkringen gäller vid tjänsteresa, som är avsedd att vara under högst ett år och som betalas av arbetsgivaren eller uppdragsgivaren. Försäkringen gäller för skadehändelser som inträffas under den tid som försäkringen är i kraft (försäkringstiden) samt tvist som har uppkommit under försäkringstiden.

Försäkringen gäller i hela världen och för skadehändelserna sjukdom och olycksfall, invaliditets- och dödsfallsersättning vid olycksfall, reseavbrott, resgodsskydd, förseningsskydd, ansvarsskydd som privat person, rättsskydd och överfallsskydd.

Tjänstereseförsäkring gäller enligt det särskilda villkoret, Tjänstereseförsäkring, FEF – If.

Omfattningen i tjänstereseförsäkringen har utökats att även gälla för tjänsteresor enligt punkt 1.2.1.1 samt 1.2.1.2 i försäkringsvillkor Tjänstereseförsäkring, FEF – If.

Försäkringen gäller utan självrisk.

20. Krisförsäkring

20.1. För vem, när och var försäkringen gäller

Krisförsäkringen gäller för försäkringstagaren, dennes arbetstagare och make/sambo till försäkrad om försäkrad avlider under tjänsteutövning till följd av en skadehändelse som ger rätt till ersättning.

20.1.1. Krisförsäkringen gäller i samband med

- brand, explosion eller inbrott på försäkringsstället
- rån, hot, överfall eller olycksfall.

Vid rån, hot och överfall gäller krisförsäkringen också under icke arbetstid då arbetstagare ansvarar för försäkringstagarens egendom.

Krisförsäkringen gäller inom Norden i samband med skada som inträffar vid tjänsteutövning.

20.1.2. Vad krisförsäkringen gäller för, inte gäller för och självrisk

Krisförsäkringen gäller för försäkrad, som råkar ut för eller är närvarande vid en ersättningsbar skadehändelse och denna medför en psykisk kris.

20.1.3. Krisförsäkringen ersätter

- kristerapi (psykologkonsultation) vid högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad och skadetillfälle. Behandlingstiden är begränsad till 12 månader från skadetillfället.
- nödvändiga och skäligena resekostnader om resans längd överstiger tre mil per behandlingstillfälle.

Behandlingen ska utföras i Sverige av legitimerad psykolog och på förhand godkännas av Försäkringsbolaget.

20.1.4. Krisförsäkringen gäller inte för behandling föranledd av skada, som

- inte har samband med den försäkrades tjänsteutövning
- de försäkrade tillfogar varandra
- uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverka till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

20.1.5. Självrisk

Krisförsäkringen gäller utan självrisk.

20.1.6. Åtgärder vid skada

Skada, som kan medföra ersättning, ska anmälas till Försäkringsbolaget så snart som möjligt. Brott ska dessutom polisanmälas.

21. Särskilt villkor - Ansvarsförsäkring för omhändertagen egendom och nyckelförlust

Detta särskilda villkor gäller i anslutning till det allmänna villkoret för Företagsförsäkring och Fastighetsförsäkring.

Med ändring av det allmänna villkoret gäller ansvarsförsäkringen för skada på omhändertagen egendom enligt följande.

21.1. Vad försäkringen gäller för

Ansvarsförsäkringen gäller för

- skada på omhändertagen egendom
- låsbyte i samband med förlust av nyckel.

Vid förlust av nyckel ersätts skälig kostnad för ändring eller - om så erfordras – byte av lås i fastigheter inom Sverige i samband med att omhändertagen nyckel förkommit. Förutsättningen är att försäkringstagaren enligt lag eller avtal är skyldig att svara för sådan kostnad.

Förlust av nyckel ska polisanmälas. Kopia av polisanmälan ska på begäran insändas till Försäkringsbolaget.

21.2. Vad försäkringen inte gäller för

Ansvarsförsäkringen gäller inte för skada på egendom, som den försäkrade eller annan för den försäkrades räkning

- hyr, leasar, lånar eller nyttjar
- på grund av särskilt åtagande yrkesmässigt lyfter, transporterar eller förvarar.

Vid förlust av nyckel gäller ansvarsförsäkringen inte heller

- om nycklarna varit märkta med namn eller adress eller
- vid stöld ur olåst bil.

21.3. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är 2 000 000 kronor vid varje skada och 4 000 000 kronor per försäkringsår.

Vid skada på egendom, som lyfts eller transporterats är ersättningsskyldigheten begränsad till 200 000 kronor.

21.4. Självrisk

Självrisken vid varje skada är lägst 8 000 kronor om inte annat anges i försäkringsbrevet.

22. Särskilt villkor - Ansvarsförsäkring för skada på hyrd lokal

Detta villkor gäller i anslutning till det allmänna villkoret för Företagsförsäkring.

Med ändring av det allmänna villkoret gäller följande.

22.1. Vad ansvarsförsäkringen gäller för

22.1.1. Hyrd egendom

Försäkringen gäller för skada på hyrd lokal om skadan orsakats genom brand eller vatten och den försäkrade stadigvarande hyr lokalen för sin verksamhet och verksamheten bedrivs i hyrd lokal i Norden.

Med hyrd lokal avses enbart del av byggnad.

22.2. Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet är den högsta sammanlagda ersättning per försäkringsår, som Försäkringsbolaget kan betala för skadestånd inklusive advokat-, utrednings-, rättegångs- och skiljemannakostnader samt ränta och är vid skada enligt detta villkor begränsat till högst 5 000 000 per försäkringsår.

22.3. Självrisk

Självrisk vid skada enligt detta villkor är 1 basbelopp per skada om inget annat högre belopp anges i försäkringsbrevet eller i det allmänna villkoret för Företagsförsäkring.

23. Definitioner

Under denna rubrik förklaras de ord, som första gången de nämns i villkoren är markerade med asterisk (*). Orden är införda i bokstavsordning.

23.1. Arbetskada

Med arbetskada avses arbetsolycksfall, olycksfall på väg till eller från arbetet och arbetssjukdom.

23.2. Byggherre

Med byggherre avses den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

23.3. Brand

Med brand förstås eld som kommit lös. Som brandskada anses inte skada genom hetta från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål, som inte är brand, sveder eller bränner hål utan att brand uppstått.

23.4. Elfenomen

Med elfenomen menas plötslig och oförutsedd inverkan av producerad elektricitet, t ex kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning.

23.5. Explosion

Med explosion menas en ögonblickligt uppträdande kraftyttring, förorsakad av gasers eller ångors strävan att utvidga sig. För att explosion ska anses föreligga ifråga om behållare eller kärl av vad slag som helst (såsom ångpanna, cylinder, eller annat kärl för ånga, gas eller vätska samt kokare) förutsätts dessutom att behållarens väggar skadas till så stort omfång, att genom utströmning av gas eller ånga eller ångbildande vätska trycket inom och utom behållaren ögonblickligen utjämnas.

Som explosion anses däremot inte t ex bristning som orsakas av centrifugalkraften hos roterande kropp eller som uppkommer genom materialspänningar, t ex gjutspänningar, och inte heller bristning som uppkommer genom undertryck t ex implosion.

23.6. Fullvärdesförsäkring

Fullvärdeförsäkring innebär att försäkringen gäller utan försäkringsbelopp. Premien är baserad på en av Försäkringsbolaget tillämpad metod för beskrivning av egendomens utförande och konstruktion eller sammansättning. Försäkringstagaren ska meddela Försäkringsbolaget vid ny-, om- eller tillbyggnad eller annan jämförlig förbättring eller utökning, för att nytt premieunderlag ska kunna fastställas. Om försäkringstagaren inte meddelar Försäkringsbolaget kan underförsäkring föreligga, varvid ersättningen kan bli reducerad.

23.7. Förstariskförsäkring

Förstariskförsäkring innebär att försäkringen gäller med försäkringsbelopp, som utgör högsta gräns för skadeersättning.

23.8. Försäkrade avtal

Härmed avses

- allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde,
- sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen,
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar
- avtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig att ansvara för skada orsakad av uthyrd personal.

23.9. Helvärdesförsäkring

Helvärdeförsäkring innebär att försäkringen gäller med försäkringsbelopp. Är försäkringsbeloppet lägre än egendomens hela värde föreligger underförsäkring, varvid ersättningen kan bli reducerad.

23.10. Installation

Med installation avses system eller anordning med anslutna föremål, t. ex. värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennenläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.

23.11. Investering

Med investering avses anskaffning av ny egendom eller utökning av befintlig egendoms värde eller kapacitet genom aktiv handling.

23.12. Karenstid

Med karenstid avses att ersättning inte lämnas för uppkommet bortfall av täckningsbidrag orsakat av avbrott under viss tid (karenstiden) räknad från den tidpunkt då egendomsskadan eller annan händelse som omfattas av avbrottsförsäkringen inträffade.

23.13. Läkemedel

Med läkemedel avses sådan vara, som är avsedd antingen att vid invärtes eller utvärtes bruk förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom hos människor eller på andra angivna sätt användas i samband med behandling av sjukdom, skada eller kroppsfel eller vid förlösning, allt under förutsättning att varan för sådant ändamål genom beredning, dosering eller doseringsanvisning iordningställts för användning.

Läkemedel innefattar både registrerade läkemedel och kliniska försök.

23.14. Lönekostnad

Med lönekostnad avses

- För aktiebolag och ekonomisk förening - lönekostnaden (kontant bruttolön och värdet av avgiftspliktiga förmåner minskat med kostnadsavdrag) för samtliga arbetstagare, d. v. s. summan av de månatliga redovisningar, som under rubrik "sammanlagt underlag för arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt" lämnas på Riksförsäkringsverkets blankett "Skattedeklaration".
- För övriga företag och enskild näringsidkare – dels lönekostnaden enligt ovan, dels det belopp som varje i företaget sysselsatt ägare/delägare för samma tid tar ut ur rörelsen, dock lägst 200 000 kronor för varje ägare/delägare.

Lönekostnad som avser del av kalenderår ska omräknas till helt år.

23.15. Marknadsvärde

Med marknadsvärde avses det värde, som föremålet betingar i allmänna handeln vid skadetillfället med hänsyn till föremålets ålder och slitage.

23.16. Motordrivna fordon

Med motordrivna fordon avses här samtliga fordon och motorredskap, som drivs med förbränningsmotor.

23.17. Motorfordon

Med motorfordon avses här bil (t. ex. personbil, lastbil), motorcykel och moped.

23.18. Motorredskap

Med motorredskap avses här traktor, lastmaskin, gaffeltruck, snöskoter, terrängskoter och självgående maskin.

23.19. Nyanskaffningsvärde

Med nyanskaffningsvärde avses för

- Byggnad - den kostnad som skulle ha uppkommit om byggnaden färdigställts som ny vid skadetillfället. I värdet ska inräknas alla kostnader, som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk. Hit inräknas inte kostnad för byggnadsgrund eller grundmur, som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande mark- eller vattenyta.
- Fastighetsinventarier och Kontorsinventarier - den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffats som nytt vid skadetillfället. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk.

23.20. Omsättning

Med omsättning avses försäljningssumman exklusive mervärdeskatt enligt årsredovisningen för 12 månader.

23.21. Patientskada

Med patientskada avses skador som ersätts av patientskadeförsäkring och som regleras enligt patientskadelagen.

23.22. PCB

Härmed avses PolyChlorinated Biphenyls (polyklorerade bifenyler). PCB är en kemisk produkt som marknadsförs under ett stort antal varumärken.

23.23. Produkt

Härmed avses vara eller annan egendom, inklusive sådan egendom som avlämnas enligt ett entreprenadavtal. I produkt innefattas även sådana i leverans- eller entreprenadavtalet ingående montage- eller installationsarbeten, konstruktioner, råd eller anvisningar som är utförda eller lämnade av den försäkrade.

Med produkt avses vidare sådan egendom som den försäkrade levererat i samband med utförandet av en tjänst.

23.24. Ren förmögenhetsskada

Med ren förmögenhetsskada avses ekonomisk skada som inte har något samband med person- eller sakskada.

23.25. Rådgivande verksamhet

Med rådgivande verksamhet avses lämnande av råd och anvisningar, utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc, projektledning samt material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

23.26. Rån

Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. I detta innefattas även lindrigare våld på person förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

23.27. Skattemål

Med skattemål avses då skatteärendet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

23.28. Skyddskrav (skyddsklass 1)

Med "skyddskrav enligt skyddsklass 1" avses följande:

Omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr, fönsterenhet m. m.) ska, såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar, i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet*. Dörr, port och lucka anses inte vara låst om nyckel kvarlämnats synlig eller i låset.

För pardörrar gäller dessutom att den ena dörren ska vara reglad upp- och nedtill med av försäkringsbolagen godkända kantreglar.

Utåtgående dörr ska ha bakkantsbeslag, stiftning eller tappbärande gångjärn.

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat. Ventilationsfönster ovan dörr får dock vara öppet om det har inkrypningskydd*. Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningskydd*.

Annan öppning som är större än 150x300 millimeter i omslutningsyta ska ha inkrypningskydd.

23.29. Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter, konstverk och äkta mattor
- ur avsedda att bäras (t. ex. fickur, armbandsur och hängur)
- elektronisk utrustning för text-, bild- och ljudåtergivning (t. ex. mobiltelefoner kameror, projektorer, datorer, GPS-utrustning, musikinstrument, skivspelare, CD-spelare, förstärkare, trådlösa telefoner, högtalaranläggningar, radio, TV- och videoapparater med tillbehör)
- dator och server med in- och utenheter samt media för information eller program
- pälsar och pälsverk samt för sådant ändamål avsedda skinn (såväl beredda som oberedda)
- tobak, vin och sprit.

23.30. Tekniskt värde

Med tekniskt värde avses nyansknaffningsvärdet med avdrag för ålder och slitage.

23.31. Terrorhandling

En brottslig handling riktad mot allmänheten som framstår att vara utförd i syfte att utöva inflytande på politiska, religiösa eller andra ideologiska organ eller att injaga skräck.

23.32. Tvist

En tvist anses föreligga när någon helt eller delvis tillbakavisar ett krav.

23.33. Underförsäkring

Härmed avses att försäkringsbeloppet är lägre än försäkringsvärdet. Full försäkring föreligger inte varför ersättningen reduceras.

23.34. Värmekulvert

Med värmekulvert avses ett i mark utanför byggnad anlagt ledningssystem innefattande rörledningar, värmeisolering och skyddshölje för distribution av värme och varmvatten samt till sådant ledningssystem hörande kulvertkammare med utrustning.

Till värmekulvert räknas inte under- eller abonnentcentraler med därtill hörande utrustning.

23.35. Ytbeläggning

Med ytbeläggning avses ytskikt eller beläggning, t. ex. målning, tapetsering, beklädnad på ytter- och innertak, beklädnad på ytter- och innerväggar samt golvbeläggning (även våtrumsisolering).

23.36. Återställande

Med återställande avses reparation eller anskaffande av nytt föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag, som de skadade.

23.37. Överfall

Med överfall avses att våld utövats på person.

24. Tilläggsförsäkringar

Gäller endast om det anges i ert försäkringsbrev.

Fullständiga villkor finner du på www.ajg.com/se/fefonline

24.1. Bostadsrättsföreningar

24.1.1. Styrelseansvarsförsäkring

Försäkringen gäller för skadeståndskrav avseende ren förmögenhetsskada som den försäkrade orsakat genom fel eller försummelse i egenskap av styrelseledamot, styrelse suppleant eller intern revisor och då personligt ansvar kan krävas enligt bostadsrättslagen eller lagen om ekonomiska föreningar.

Försäkringsbelopp 5 miljoner

Villkor: Styrelseansvarsförsäkring (för Brf), FEF - If

24.1.2. Kollektivt bostadsrättstillägg

Försäkringen tecknas kollektivt för samtliga bostadsrättslägenheter i föreningen. Försäkringen omfattar befintlig fast egendom som bekostas eller ägs av bostadsrättsinnehavaren samt egendom som tillhör föreningen, men som bostadsrättsinnehavaren är underhållsskyldig för enl. bostadsrättslagen och föreningens stadgar.

Försäkringsbelopp fullvärde

Villkor: Bostadsrättstillägg, FEF - If

24.2. Fastighetsförvaltning på uppdrag (fastighetsrådgivning och administration)

24.2.1. Utökad skydd vid extern förvaltning

Förvaltar du externa fastigheter tekniskt och/eller ekonomiskt behöver du ett utökad skydd utöver det som fastighetsförsäkringen ger dig.

24.3. Verktygsförsäkring

Försäkringen gäller för verktyg och utrustning (t. ex. mätutrustning, datorer o dyl.) Utöver försäkringsbeloppet omfattar försäkringen kunders egendom upp till SEK 40 000.

Detta gäller under föreutsättning att särskild försäkring inte finns.

Villkor: Verktygsförsäkring, FEF - If

25. Tilläggstjänst – Trafikskadetjänst

Enligt trafikskadelagen ska alla skador som orsakas av trafikförsäkringspliktiga fordon ersättas. Det gäller även om fordonet är okänt. I produkten Fastighetsägarnas egna försäkringar finns en Tilläggstjänst som erbjuder den kompetens som fordras för att ni ska få ersättning för skador på egendom som orsakats vid s.k. "smitningsolyckor". Naturligtvis erbjuder tjänsten samma service även då det skadevällande fordonet är känt.

Gäller för trafikskador på egendom orsakade av fordon.

Bakgrund

Trafikskador som orsakas med okända fordon ökar p.g.a;

- Ökande fordonstrafik
- Sviktande ansvar/moral
- Tilltagande rattonykterhet
- Sämre vägunderhåll

Kostnader för trafikskador hamnar på underhållskontot i många företag och kommuner p.g.a;

- Otillräckliga kunskaper
- Brist på tid och personal, krånglig byråkrati

Ersättningsregler

- Skador orsakade med trafikförsäkringspliktiga fordon ger rätt till ersättning.
- Om fordonet är okänt gäller en självrisk som är 5 procent av gällande prisbasbelopp.
- Skador med kända fordon ersätts utan självrisk.
- Preskriptionsregeln ger möjlighet till ersättning för skador som inträffat/upptäckts under de senaste tre åren.
- För skador som orsakas med okända fordon krävs polisanmälan.

Därför skall man anlita trafikskadetjänsten!

- Ser till att ersättningskrav efter trafikskador framläggs på ett professionellt sätt. Förutsättningen att få ersättning för en skada blir då avsevärt bättre.
- Antalet trafikskador varierar kraftigt över tiden. Trafikskadetjänsten har resurser att klara av arbetstoppar.
- Genom trafikskadetjänsten har ni alltid kontroll över vilka skador som är aktuella för handläggning, vilka som är avslutade och vilken ersättning ni fått eller kan förvänta er att få.
- Ni betalar bara för tjänsten när ni anlitar den för ett skadeärende. Inga fasta kostnader.
- Varje gång ni anlitar trafikskadetjänsten spar ni kostnader för reparationer som annars lätt hamnar på underhållskontot.
- Trafikskadetjänsten sköter hela hanteringen i ersättningsfrågor. Dokumentation, polisanmälan, skadeanmälan, skaderegleringsförhandlingar, rapportering och monetär slutreglering.
- Det är enkelt att anlita tjänsten. Ett telefonsamtal med angivelse om plats för skadan räcker för att tjänsten ska ta över hanteringen.
- Ett avtal med Trafikskadetjänst kostar inget, det är en fullmakt att företräda er hos polismyndigheten, försäkringsbolag och entreprenörer.
- Ni bedömer själva i vilka skador ni önskar anlita i tjänsten.
- Tjänsten omfattar även skadefall där fordonet är känt.
- Arvodet för skadeservice är ett fast pris per ärende oavsett skadans omfattning.
- "Tumregeln" för när det är intressant att anlita tjänsten är skada större än 5 500 kronor om fordonet är okänt och större än 3 500 kronor om fordonet är känt.
- Tjänsten kan även omfatta en inventering av tidigare skador som kan ge rätt till ersättning. Preskriptionstiden för att anmäla skada är tre år.

Vill du utnyttja tjänsten tar du kontakt med **Trafikskadetjänst**

Ring: 08-646 70 40

E-post: help@trafikskadetjanst.se

Arthur J Gallagher Proinova Agency AB är auktoriserat och reglerat av Finansinspektionen (FSA).
Registrerad företagsadress: Hamntorget 5, 252 21 Helsingborg, Sverige. Organisationsnummer 556730-4109.

© 2023 Arthur J. Gallagher & Co. All rights reserved.

Välkommen till Gallagher!

Arthur J Gallagher Proinova Agency AB

Hamntorget 5, 252 21 Helsingborg

T: 0771-87 55 00

E: fefonline@ajg.com

Ett unikt koncept framtaget

I SAMARBETE MED

FASTIGHETSÄGARNA

Du hittar alltid aktuell information på

[AJG.com/se/feonline](https://ajg.com/se/feonline) The Gallagher Way. Since 1927.

Arthur J Gallagher Proinova Agency AB är auktoriserat och reglerat av Finansinspektionen (FSA). Registrerad företagsadress: Hamntorget 5, 252 21 Helsingborg, Sverige Organisationsnummer 556730-4109.

© 2023 Arthur J. Gallagher & Co. | ARTUK-4897